

RAPORT DE ACTIVITATE
CRIȘAN MUȘETEANU - DIRECTOR GENERAL
MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI

PARTEA I

a) Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent:

a. 1. colaborarea cu instituțiile/organizațiile culturale care se adresează aceleiași comunități – tipul/forma de colaborare, după caz, proiectele desfășurate împreună cu acestea

Pentru Muzeul Național de Istorie a României intervalul 2006–2008 a însemnat o perioadă de evoluții pozitive, luând în considerare numărul mare al expozițiilor temporare organizate, varietatea proiectelor de cercetare cu diverse surse de finanțare, intensa activitate editorială, implicarea în importante campanii arheologice (sistematice și preventive), îmbogățirea patrimoniului muzeal cu un număr mare de piese reprezentative.

Dacă la deschiderea sa, în 1972, în patrimoniul muzeului se aflau puțin peste 30.000 de piese, în prezent muzeul deține un bogat patrimoniu (incluzând peste 500.000 piese, un număr care sporește anual și între care se numără obiecte remarcabile), organizat în următoarele colecții: ceramică, lapidarium-tegularium, numismatică, filatelie, medalistică-sigilografie, tezaur, manuscrise, tipărituri, artă plastică, artă decorativă, fototecă istorică, stampe, hărți, metal, armament și echipament militar, textile și mobilier. În relație directă cu profilul colecțiilor și cu funcțiile generale, specifice unei instituții muzeale, în cadrul Muzeului Național de Istorie a României funcționează 11 secții de specialitate, mai exact cele de: Arheologie; Arheologie Preventivă; Centrul Național de Cercetare și Documentare în Domeniul Muzeologiei „Radu Florescu” (secție înființată în cursul anului 2008); Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare; Educație și Relații Publice; Istorie; Informatică; Numismatică și Tezaur; Patrimoniu-Conservare; Restaurare-Investigații. Acestea li se adaugă departamentele cu funcțiuni administrative, financiar-contabile, juridice și tehnice.

Evoluția actuală a societății românești și aspirațiile culturale ale acesteia, consecință a schimbărilor fundamentale survenite după 1989, au determinat —treptat— conturarea unei noi viziuni asupra modului în care urmează a fi realizată noua expoziție permanentă,

cuprinzătoare și reprezentativă din punct de vedere al parcursului istoric. Suportul științific al acestui laborios demers muzeografic se sprijină, în mod firesc, pe rezultatele celor mai noi cercetări cu caracter general și specific efectuate de istoriografia românească, la care contribuie constant și specialiștii muzeului.

Pe parcursul a numeroase studii de caz și dezbateri —care au avut loc în ultimii 5 ani— s-au evidențiat și temele directoare în jurul cărora se va construi viitoarea expoziție permanentă, respectiv: *Evoluția comunităților umane pe teritoriul României de la individ la comunitate; Spațiul nord dunărean; Spațiu de contacte, influențe și convergențe spirituale între culturi și civilizații; Evoluția societății românești, a statului și a instituțiilor sale*. Se cuvine să subliniem faptul că proiectul expoziției permanente a presupus o schimbare fundamentală de viziune și chiar de înțelegere, ca și abordarea unei noi filozofii în relația dintre muzeu și vizitatorul său potențial. Este o relație dinamică, interactivă, care urmărește valorificarea elementului surpriză. Astfel, noua concepție a expoziției permanente are în vedere, printr-o abordare nuanțată a patrimoniului și prin soluții și tehnici muzeografice specifice, reconsiderarea majoră a discursului expozițional, renunțându-se la prezentarea strict cronologică și evenimentială. O astfel de strategie expozițională întrunește —categoric— toate premisele pentru o justă și incitantă punere în valoare a resursei culturale și pedagogice pe care o reprezintă Muzeul Național de Istorie a României.

Din anul 2002 clădirea a intrat într-un amplu proces de consolidare și reorganizare, din păcate departe de a fi încheiat astăzi, datorită absenței sau asigurării total insuficiente a resurselor financiare necesare unui atare demers novator. Astfel, în acest moment muzeul prezintă publicului doar colecțiile Tezaurul istoric și Lapidarium (care include și copia Columnei lui Traian). Având această perspectivă, activitatea expozițională și de cercetare a Muzeului Național de Istorie a României a evoluat de la an la an devenind din ce în ce mai complexă și multivalentă.

a.2. participare în calitate de partener (co-organizator, co-inițiator, invitat, participant etc.) la programe / proiecte europene / internaționale

A) Expoziții internaționale la care Muzeul Național de Istorie a României a participat în calitate de co-organizator, co-inițiator, invitat, participant:

Anul 2006

1. *Expediția suedeză în Cipru. Medelhavsmuseet în vizită la Muzeul Național de Istorie a României* (proiect realizat în colaborare cu Medelhavsmuseet, Stockholm, Suedia și rețeaua MedMus).

2. *I Mercati di Traiano* (proiect realizat în colaborare cu Museo dei Fori Imperiali nei Mercati di Traiano, Roma, Italia).
3. *Dacia Augusti Provincia. Crearea Provinciei* (proiect realizat în colaborare cu: Muzeul Capitolin, Roma și Museo dei Fori Imperiali nei Mercati di Traiano, Roma, Italia).
4. *Cerul Făurit – Religie și astronomie acum 3600 de ani*, expoziție găzduită de Muzeul Reiss – Engelhorn, Mannheim, Germania și Muzeul de Istorie din Basel, Elveția.
5. *Sigismund Rex et Imperator. Art et culture a l'époque de Sigismund de Luxembourg, 1387–1437*, expoziție găzduită de Muzeul de Arte Frumoase, Budapesta și Muzeul Național de Istorie și Artă, Luxemburg, Belgia.

Anul 2007

1. *Attila și hunii*, organizată la Muzeul Palatinatului din Speyer, Germania.
2. *The Grand Atelier. Pathways of Art in Europe (5th–18th Centuries)*, manifestare organizată în cadrul festivalului Europalia 2007 (octombrie 2007 – februarie 2008) de Centre for Fine Arts (Palais des Beaux-Arts), Bruxelles.
3. *Sub semnul grifonului. Mormintele regale ale sciților* (Berlin, Munchen, Hamburg).

Anul 2008

1. *Arta neolitică - culturi preistorice din România*, inițiativa fundației elvețiene „Hellas et Rome”, în parteneriat cu 31 de muzee, institute de cercetare și universități din România, a fost organizată la Historisches Museum Olten (Elveția) expoziția “Meister der Steinzeitkunst – Frühe Kulturen aus Rumänien” în perioada iunie–noiembrie 2008.
2. *Il Vino Nel Banchetto (Vinul La Banchete. Semne ale Puterii)*, Parteneri: Ministero per i Beni e le Attivita Culturali, Museo Archaeologico Nazionale d’Abruzzo (Chieti, Italia), Ambasada Republicii Italiene la București.
3. *„8” - O Cifră Magică în Istoria Slovaciei*, Parteneri: Ambasada Republicii Slovace la București, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Slovacă.
4. *Rom und die Barbaren. Europa zur Zeit de Volkerwanderung (Roma și barbarii. Europa în timpul migrațiilor)*, prezentată la Palazzo Grassi din Veneția, în perioada 26 ianuarie – 20 iulie 2008 și Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland din Bonn, în perioada 22 august 2008 – 11 ianuarie 2009.
5. *Im Zeichnen des goldenen Greifen. Königs Gräber der Skythen (Sub semnul grifonului de aur. Mormintele regale ale sciților)*, organizată de Deutsches Archäologisches Institut și prezentată în anul 2008 la Museum für Vor- und Frühgeschichte - Berlin, Kunsthalle der Hypo-Kulturstiftung München.

6. *Byzantium. 330–1453*, organizată, în perioada 25 octombrie 2008 – 22 martie 2009, de Royal Academy of Arts din Londra în colaborare cu Muzeul Benaki din Atena.

Anul 2009

1. „*The Lost World of Old Europe*”, prima expoziție arheologică organizată de România în Statele Unite ale Americii. Este rezultatul unei fructuoase colaborări între Institute for the Study of the Ancient World al New York University și Muzeul Național de Istorie a României, cu sprijinul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, principalii organizatori ai acestui ambițios proiect cultural româno-american.

B) Proiecte și programe internaționale de cercetare la care Muzeul Național de Istorie a României a participat în calitate de coorganizator, coinițiator, invitat, participant:

Perioada 2006 - 2009, parțial actualmente în derulare

1. **Programul de cooperare romano-franceză privind cercetările arheologice din cadrul sitului Hârșova** (coordonator din partea MNIR: dr. Dragomir N. Popovici; instituții partenere: MNIR, MCC – Franța). Acesta face parte din „Acordul interministerial de colaborare în domeniul muzeelor” încheiat de MCC din România cu MCC din Franța pentru perioada 2007–2012. Detalii la <http://www.cultura.ro/Documents.aspx?ID=314> și

<http://www.culture.gouv.fr/culture/arnat/harsova/ro/index.html>

2. **Programul de cooperare romano-americană în domeniul muzeologiei „*Museum professional exchange – New Museology*”** (coordonator din partea MNIR: dr. Ioan Opreș; instituții partenere: MNIR, CMB, MET). Acest parteneriat profesional, inițiat încă din anul 2006, a oferit cadrul atât pentru o serie de schimburi profesionale în domeniu, dar, în același timp, a creat premisele pentru apariția —în cursul anului 2008— volumului *Provocarea noilor muzeografii*.

3. **Proiectul european COINS: *Combat On-line Illegal Numismatic Sales*** (coordonator din partea MNIR: dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu) În cursul anului 2008, în cadrul acestui program european de combatere a tranzacțiilor numismatice ilicite, specialiștii Cabinetului Numismatic al MNIR au contribuit la elaborarea tezaurului multilingv român-englez-italian-francez, la realizarea unei colecții standard de monede și bancnote emise sau circulând pe teritoriul României. Coordonatorul de proiect din partea MNIR a participat la ședința grupului de lucru desfășurată la Kaprun, Austria, 29–31 ianuarie 2008, iar în perioada 25–27 septembrie 2008, specialiștii Cabinetului Numismatic și Tezaurul Istoric au organizat la Uzlina (Murighiol, jud. Tulcea) ședința

grupului de lucru, la care au participat cercetători din Austria, Belgia, Germania, Italia, Marea Britanie și România. Detalii la <http://www.coins-project.eu/index.php>.

4. **Proiectul de cercetare și dezvoltare tehnologică** realizat în colaborare cu parteneri din Franța și Cehia, 2006–2007, *“Des boeufs, des souris et des hommes: premiers animaux domestiques et premiers commensaux en Europe continentale tempérée (fin du 7e mill.– 3e mill. a. J.-C.). éclairages centre – européens (Moldavie, Munténie, Dobroudja, Moravie, Bohème) et ouest-européens (Bassin Parisien, Ouest de la France)”*. Proiectul a urmărit modul de difuziune a animalelor domestice și al animalelor comensale de-a lungul procesului de neolitizare a Europei și în special de-a lungul cursului danubian. (coordonator din partea MNIR-CNCP: dr. Adrian Bălășescu)

5. **Program de cooperare romano-englez** *“The bioarchaeology of pig domestication and husbandry: its role in the biological, economic and social development of complex human society”*, în colaborare cu University of Durham (Marea Britanie). Proiectul și-a propus să observe principalele etape ale domesticirii acestei specii de-a lungul neoliticului. Principalul rezultat al acestui proiect este publicarea unui articol de sinteză privind suinele neo-eneolitice din Europa (coordonator din partea MNIR-CNCP: dr. Adrian Bălășescu)

6. **Program de cooperare științifică româno-german** *„Studiul mormintelor cu care de luptă din epoca preromană”* în colaborare cu Romisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz și Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române (2006–2009). CNCP este implicat în analiza arheozoologică a resturilor faunistice care provin dintr-o serie de morminte princiare din Balcani (coordonator din partea MNIR-CNCP: dr. Adrian Bălășescu).

C) Proiecte și programe, manifestări internaționale la care au participat specialiști din cadrul MNIR în calitate de coorganizator, coinșiator, invitat, participant:

Anul 2007

1. **Simpozion în onoarea lui Al. Minčev**, Varna, Bulgaria, 18–20 februarie (dr. E. Oberländer-Târnoveanu, dr. D. Moisil, A. Gândilă).

2. **Al XI-lea Simpozion de Arheologie Mediteraneană (SOMA)**, Istanbul, Turcia, 24–29 aprilie (dr. P. Damian).

3. **Conferința internațională Byzantine coins finds în Central Europe (5th–11th c. A.D.)**, aprilie, Cracovia, Polonia (dr. E. Oberländer-Târnoveanu, dr. D. Moisil, A. Gândilă).

4. **Reuniunea științifică a echipei CNRS-UMR 5140**, Lattes, Franța, aprilie (dr. A. Bălășescu, dr. V. Radu)

5. **Colocviu de arheometrie organizat de GMPCA (Groupement des Methodes Pluridisciplinaires contribuant a l'Archeologie)**, Aix en Provence, Franța, aprilie (dr. A. Bălășescu).
6. **Simpozionul Ancient and Medieval Monetary Technologies and Metrology: The Contribution of the Atomic and Nuclear Analyses**, București, 4–5 mai, organizat de MNIR (dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, Rodica Marghitu-Oanță, dr. Ana-Maria Velter, dr. E. Teodor, M. Florea)
7. **Al XLII-lea Congres de Studii Medievale**, 10–13 mai, Michigan University, Kalamazoo, USA (dr. E. S. Teodor).
8. **Al VI-lea Congres al Academiei Internaționale de Genealogie și Heraldică**, Institutul Roman de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”, Iași, 9–15 mai (Cătălina Opaschi).
9. **Simpozionul Internațional de Numismatică organizat de Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei**, Cluj, 24–25 mai (dr. E. Oberländer-Târnoveanu)
10. **Conferința internațională Combaterea criminalității transfrontaliere în domeniul patrimoniului cultural**, Alba Iulia, 3–6 iunie (dr. E. Oberländer-Târnoveanu)
11. **16th International Roman Military Equipment Conference**, Xanten, Germania, 13–15 iunie 2007 (dr. L. Petculescu)
12. **Simpozionul The Carpathian Basin and its role in the Neolithisation of the Balkan Peninsula**, Sibiu, 2007 (dr. R. Andreescu)
13. **International Conference Portable Antiquities in Europe and the Wider World. Law, Ethics, Policy and Practice**, organized by Pecs University, Hungary and The Institute of Art and Law, the Hungarian Museum of Fine Arts and Art-Law Centre (Geneve), Pecs, Hungary, 12–13 July (dr. Doina Pungă)
14. **The 21st General Conference and the 22nd General Assembly of ICOM (ICOM, International Committee for Memorial Museums for the Remembrance of Victims of Public Crimes and CECA)**, Viena, Austria, 19–24 August (dr. Doina Pungă);
15. **Conferința Internațională organizată de Ministerul Culturii și Cultelor**, cu tema Problematika programelor educative în muzee, București (Adela Stan)
16. **Simpozionul Devaluations in medieval Europe and the Mediterranean during the Middle Ages**, Cambridge, 5–6 septembrie (dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan).
17. **A XIII-a Întâlnire Anuală a Asociației Arheologilor Europeni (EAA)**, Zadar, Croația, 18–23 septembrie (dr. Paul Damian, dr. Adela Baltac, I. Bocan, E. Dumitrașcu, Mihaela Simion, Christina Știrbulescu, M. Vasile, D. Vleja)
18. **Conferința anuală a Aerial Archaeology Research Group**, Copenhaga, Danemarca, 22–26 septembrie (dr. C. Bem)

19. **Colocviul internațional “Funerary practices in Europe, before and after the Roman conquest (3rd c. B.C.–3rd c. A.D.)**, Sibiu, 4-7 octombrie (dr. P. Damian, Mihaela Simion)
20. **Întâlnirea anuală a ICAZ Fish Remains Working Group, Palais des Congres**, Antibes, Franța, 18–20 octombrie (dr. V. Radu)
21. **Landscapes: Past Present and Future**, Praga, Cehia, 25 octombrie (dr. C. Bem)
22. **Colocviul “Ten Years after: the Neolithic of the Balcans, as uncovered by the last decade of research”**, Timișoara, 9–10 noiembrie (D. Popovici)
23. **Conferința “Hunnen zwischen Asien und Europa. Aktuelle Forschungen zur Archäologie und Kultur der Hunnen”**, Speyer, Germania, 23–24 noiembrie (Rodica Oanță-Marghitu)

Anul 2008

1. **6th International Congress on the Archaeology of the Ancient Near East (ICAANE)**, Roma (Italia), aprilie 2008 (comunicarea: *The Neolithic-Chalcolithic transition in the Southern Caucasus: new results of the French-Armenian excavations in the Ararat plain* – R. Badalyan, C. Chataigner, A. Harutyunyan, R. Hovsepyan, J. Chabot, A. Bălășescu)
2. **The 36th Annual Conference on Computers Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA)**, Budapesta (Ungaria), aprilie 2008 (comunicarea: *Romanian Interactive multimedia exhibition „A day of an Eneolithic Community”* – C. Bem, Carmen Bem, Irina Oberländer-Târnoveanu)
3. **ARCHAEOMET – The Second International Symposium: Ancient and Medieval Metalworks. Archaeology-Numismatics-Nuclear Analyses**, București, mai 2008 (comunicările: *Compositional aspects of some Romanian Copper and Bronze objects from Bronze Age and early Iron Age* – Alexandra Țârlea, G. Niculescu, C. Anastasiu, M. Florea, B. Constantinescu; *Considerations regarding the bronze tablet discovered at Polovragi* – Corina Nicolae, B. Constantinescu; *Alexander II or Peter III? Who was the author of the radical reformation of the Moldavian coinage during the 1450's? New contributions to the Moldavian numismatics, in the light of recent atomic analyses* – E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, B. Constantinescu, C. Chiojdeanu, G. Niculescu, M. Georgescu; *Metallic composition of the gold coins minted by the Transylvanian Principality (II): The beginning of the new state* – Ana-Maria Velter, Gh. Niculescu, M. Georgescu)
4. **Simpozionul Patrimoine Roumain – Patrimoine Européen, Première édition Roșia Montană**, Paris (Franța), mai 2008 (Mihaela Simion)

5. **Colocviu Științific Internațional**, Paris (Ambasada României), mai 2008 (comunicarea: *Roman Silver Hoards in Romania* – Dr. Delia Moisil)
6. **Simpozionul Internațional de Criminologie**, Alba Iulia, iunie 2008 (comunicarea: *Analyses on historical objects belonging to the Romanian national cultural heritage* – E. Oberländer-Târnoveanu, B. Constantinescu)
7. **Al 14-lea Congres al Asociației Arheologilor Europeni (EAA)**, La Valletta (Malta), septembrie 2008 (comunicările: *Contractual archaeology in Romania – a decade of rescue/preventive excavations (2000–2008)* – Dr. P. Damian, Corina Borș)
8. **Al V-lea Congres Romano-Elvețian de Arheologie L’habitat neolitique le long du Danube, des Alpes a la Mer Noire**, Olten (Elveția), septembrie 2008 (comunicarea: *L’exploitation du milieu animal par les communautés Boian-Gumelnița* – Dr. A. Bălășescu, Dr. V. Radu)
9. **A 4-a Conferință anuală regională muzeală Noi direcții - Punerea în valoare a patrimoniului muzeal în secolul al XXI-lea**, București, octombrie 2008 (comunicarea: *Peisaj cultural – forme muzeificate – comunitate. Proiect Capidava 2009* – Dr. I. Opriș, Monica Biră, Corina Borș, A. Rațiu);
10. **Colocviul Internațional de Arheologie Funerară**, Tulcea, octombrie 2008 (comunicarea: *Roman cremation graves at Roșia Montană. Methodological considerations and clarifications regarding a preliminary typology* – Dr. P. Damian, Mihaela Simion);
11. **Colocviul internațional Limes și Barbaricum: descoperiri romane din vecinătatea provinciilor Dacia și Moesia**, Târgoviște, octombrie 2008 (comunicările: *Importuri și imitații de factură romană în principalele dave de pe Siret: Barboși, Poiana, Brad, Răcătău* – S. Cleșiu; *Distribuția numerarului roman târziu în Barbaricum: România – studiu de caz* – Dr. Delia Moisil; *Ceramica de influență romană descoperită la București-Militari “Câmpul Boja”*. *Campaniile 2007–2008* – M. Negru, A. Bădescu și colab.; *Echipament militar roman în Dacia înainte de 106 p. Chr.* – L. Petculescu; *Observații privind unele importuri romane de la Mătășaru* – A. Rațiu; *O linie de demarcație în mișcare. „Strategii defensive și politici transfrontaliere ...”* – O. Țentea);
12. **Simpozionul internațional Ethnicity and Religion in the Carpathian Basin during the 4th–11th centuries**, Alba Iulia, octombrie 2008 (comunicarea: *Cross sings on wet pots* – Dr. E.S. Teodor);
13. **Seminarul științific al CNRS-UMR 5140**, Lattes (Franța), octombrie 2008 (comunicarea: *Analyse micromorphologique des structures d’habitat decouvertes dans les sites Luncavița Cetățuie et Isaccea Suhat (jud. Tulcea)* – C. Haită);
14. **ROMARCHAOMET – The Third International Symposium of Archaeometry. Ancient and medieval gold, silver and bronze – Technologies in minting and**

toreutics used during Antiquity and Middle Age – The Contribution of the Atomic and Nuclear Analyses, Curtea de Argeș, octombrie 2008 (comunicările: “*New metal*” in copper-alloys – Dr. E.S. Teodor, B. Constantinescu; *Copper based alloys from the Gepidic necropolis from Vlaha (Cluj county)* – I. Stanciu, E.S. Teodor, B. Constantinescu; *Aurei Deposit recently found in Roman Camp from Răcari (Dolj county)* – Dr. Delia Moisil, Dr. E.S. Teodor, G. Niculescu, C.R. Anastasiu; *Considerations on the monetary standards used for the Red Russian silver issues of Casimir III and Vladislav of Opeln, in the light of recent XRF analyses* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, B. Constantinescu; *The atomic and nuclear analyses and new historical challenges* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, B. Constantinescu, B. Costin, L. Grigorescu, V. Sandu; *New perspectives on the evolution of the Moldavian coinage during the reigns of Peter III (1449–1457): The contributions of the modern analyses* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, B. Constantinescu; *Preliminary data on the monetary alloys used in the Bulgarian mints during the 14th century, in the light of XRF analyses* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, Katiușa Pârvan, B. Constantinescu; *Analyses on Roman “bronzes” found at Potaișsa* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, G. Niculescu, M. Pâslaru, M. Georgescu; *Compositional analyses of pre- and proto-historic precious metal objects from the collection of the National History Museum of Romania: alluvial, primary and refined gold, electrum, auriferous silver* – B. Constantinescu, C. Păuna, D. Stan, G. Niculescu, M. Georgescu, Dr. E. Oberländer-Târnoveanu; *The metallic content of the gold coinage of the Transylvanian principality (III): The 17th century (Preliminary conclusions)* – Dr. Ana-Maria Velter, V. Petac, G. Niculescu, M. Georgescu, C. Anastasiu);

15. **International Scientific Meeting New Methods and results of the pluridisciplinary research of the cultural heritage**, Slobozia, noiembrie 2008; comunicările: *Aplication S.I.G. (Systèmes Informatiques Géographiques) en archéologie. L'établissement tell de Crâmpoia, département de Olt* – M. Florea, C.E. Ștefan; *Paléoeconomie animale et saisonnalité à Măgura Buduiasca (culture Precriș)* – Dr. A. Bălășescu, Dr. V. Radu; *Des boeufs, des souris et des hommes: premiers animaux domestiques et premiers commensaux en Europe tempérée continentale (7e millénaires av. J.-C.)* – A. Tresset, Dr. A. Bălășescu, R. Bollongino, T. Cucchi, R. Kysely, L. Kovacikova, Dr. V. Radu, J.-D. Vigne);

16. **13th International Congress “Cultural Heritage and New Technologies” (Workshop 13 „Archäologie und Computer“)**, Viena (Austria), noiembrie 2008 (comunicarea: *Aerial survey along the Lower Danube Roman limes in Dobrogea* – Ioana Oltean, O. Țentea);

17. **9th ASWA Meeting – Archaeozoology of Southwestern Asia and Adjacent Areas, Al Ain** (Emiratele Arabe Unite), noiembrie 2008 (comunicările: *The archaeozoological characteristics of Neolithic communities in the Ararat plain (Armenia)* – Dr. A. Bălășescu, Dr. V. Radu, E. Vila; *La faune de Kalavan I (Paléolithique supérieur/Epipaléolithique, Arménie)* – Dr. A. Bălășescu, B. Gasparyan, J. Liagre, C. Chataigner);
18. **Conferința Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la Arheologia Preventivă în Europa**, Paris (Franța), decembrie 2008 (prezentarea: *Preventive Archaeological researches at Roșia Montană historic mining site. Contemporary challenges for modern archaeological management* – Dr. P. Damian, Mihaela Simion, Corina Borș).
19. **Simpozionul internațional Pontika – 2008**, Cracovia (Polonia), aprilie 2008 (comunicările: *A stater of King Pharzoius found in south-eastern region of Romania* – Dr. E. Oberländer-Târnoveanu, A. Gândilă; *The Late Roman Coins from the area of Durostorum* – Delia Moisil);
20. **Al XIV-lea Colocviu internațional de Genealogie, Heraldică și Sigilografie**, Iași, mai 2008 (comunicarea: *Cocuța Conachi, din saloanele Iașilor, în palatele Romei* – Cătălina Opaschi);
21. **Al 4-lea Seminar Internațional: Patrimoniul arhitecturii de vilegiatură din România**, Băile Herculane, iunie 2008 (comunicarea: *O referință de acum opt decenii* – Dr. I. Opreș);
22. **Sesiunea de comunicări științifice a Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei**, Chișinău, octombrie 2008 (comunicările: *Noi descoperiri arheologice în România* – Dr. G. Trohani; *Alexandru Averescu, personalitate strălucită a armatei române moderne* – Ș. Constantinescu);
23. **Simpozionul internațional al Consiliului Coordonator al AMMLA** (Asociația Muzeelor, Librăriilor, Bibliotecilor și Arhivelor Masonice Europene), (comunicările: *Documente inedite privind Masoneria română* – Cătălina Opaschi; *Câteva date despre istoria Masoneriei prezentată în cadrul unei expoziții* – Katiușa Pârvan).
24. **Conferința internațională IRUG 8 – The Eighth Biennial Conference of the Infrared and Raman Users Group**, Viena (Austria), martie 2008 (comunicarea: *The Use of FTIR and XRF in a Parchment Musical Score Investigation* – Doina Șeclăman co-autor);
25. **Al 7-lea Simpozion Internațional de Arheometrie**, Siena (Italia), mai 2008 (comunicarea: *Some tombstones from northern Dobrudja: comparison and structure in view of the Halmyris monuments* – Ileana Zahariade);

26. **Simpozionul internațional Conservation and Restoration of Parchments**, Torino (Italia), septembrie 2008 (participare – Doina Șeclăman);
27. *Al 17-lea Congres Internațional de Studii Clasice*, Roma (Italia), septembrie 2008 (comunicarea: *The methods of restauration of some stone monuments: the case of Halmyris* – Ileana Zahariade).
28. **Conferința internațională Museology at the Beginning of the 3rd Millennium. Theory and Practice**, Brno (Cehia), octombrie 2008 (comunicarea: *New challenges for museum education and communication in Romania. The case study of the National History Museum of Romania and a dedicated educational program regarding its archaeological sites* – Monica Bîră).

a.3. Acțiuni de publicitate a proiectelor proprii ale instituției;

Una dintre cele mai importante dimensiuni ale diseminării rezultatelor programelor și proiectelor derulate de MNIR în perioada supusă raportării este reprezentată de publicarea și lansarea periodicelor de specialitate dar și a lucrărilor științifice și de popularizare realizate de specialiștii instituției.

Anul 2006

1. Anuare editate de MNIR

- Cercetări Arheologice, XIII;
- Cercetări Numismatice, IX – XI;
- Muzeul Național, XVIII.

2. Cataloage de expoziție

- *România în timpul lui Carol I. 1866 -1914.*
- *Dacia Augusti Provincia. Crearea Provinciei.*
- *Medalii și însemne masonice – Istorie și simbol.*
- *Istoria prieteniei româno-franceze.*

3. Alte publicații

- *Omul și mediul animal între mileniiile VII – IV î. e. n. la Dunărea de Jos*
- *Locuirea getică din partea de nord a Popinei Bordușani*, vol. I și vol. II
- *Corona Laurea - Studii în onoarea Luciei Marinescu Țeposu.*
- *The making of slaves*
- *Muzeosofia*
- *Ghidul țărilor francofone*
- *Schytia Minor. A history of a Later Roman Province (284 - 681).*

- Trei volume din seria *Coins from Roman Sites and collections from Roman coins from Romania*.
- *Istoricii și securitatea*.

Anul 2007

1. Anuare editate de MNIR

- Muzeul Național XIX
- Cercetări Numismatice XII-XIII

2. Cataloage de expoziție

- *130 de ani de la proclamarea Independenței de Stat a României*
- *Comunismul în România*
- *Nașterea unei mari expoziții: A l'aube de l'Europe. Les grandes cultures néolithiques de Roumanie*

3. Lansări de carte în cadrul Salonului de Carte și Presă Amplus 2007, desfășurat la MNIR (martie):

- Studii de Preistorie 3
- Muzeul Național XVIII
- *Dacia Augusti Provincia. Crearea provinciei – Actele simpozionului*

4. Lansări de carte în spațiul MNIR:

- *Marie of Romania. Images of a Queen*, autor Diana Mandache
- *Elena, portretul unei Regine*, autor Principele Radu de Hohenzollern-Veringen

5. Alte publicații editate de MNIR:

- Pliantul expoziției *Comunismul în România itinerată la Varșovia*
- Broșura și aplicația multimedia *O zi din viața unei comunități eneolitice* (lansate la Librăria Cărturești)
- Repertoriul microzonei Bucșani (tipărit cu finanțare AFCN)
- Albumul foto *Cele două capitale* (tipărit cu finanțare AFCN)
- Pliantul expoziției *Brățări dacice de aur*
- Pliantul expoziției *Întâmpinarea Sfințelor Sărbători de Paște*
- Pliantul expoziției *Zbor în trecut*. Fotografii aeriene de Georg Gerster
- Pliantul expoziției *Peregrin în Transilvania*
- Pliantul expoziției *O istorie în cretă. Complexul rupestru de la Murfatlar-Basarabi*

Anul 2008

1. Anuare editate de MNIR

- Cercetări Arheologice XIV-XV;

- Muzeul Național XX.

2. Cataloage de expoziții:

- *Evoluția podoabelor în Țările Romane în secolele XIII–XVII*;
- *Napoleon al III-lea și Principatele Romane*;
- *Neolitic Art in Romania*;
- *Rom und die Barbaren. Europa zur Zeit der Volkerwanderung*.
- *Orașele României. Sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX*;
- *Revoluția romană de la 1848*;
- *In the blood / Legături de sânge*;
- *Maeștri și ucenici*;
- *Marea Unire 1918*;
- *Onoarea Națiunilor. Ordine și decorații*;
- *Orașele României*;
- *Praga '40*;
- *80 de Ani de radiofonie românească. De la radioul cu galenă la radioul internet*.

3. Alte publicații editate de MNIR:

- M. Negru, C. Schuster, A. Bădescu, Alexandra Comșa, A. Morintz, *Militari – Câmpul Boja and Ciurel, Archeological excavations from 2006–2007*, series IV, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2008;
- P. Damian et alii, *Alburnus Maior III. Necropola romană de incinerare de la Tăul Corna*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2008 (în seria monografică *Alburnus Maior*);

4. Tezaurul Istoric

Albumul Tezaurului Istoric —redactat de membrii secției Numismatică-Tezaur a MNIR— reunește cele mai semnificative piese de aur din colecția Muzeului Național de Istorie a României, acoperind aproape 6.000 de ani de istorie, tehnologie și artă, din perioada neoliticului și până în anii 1930. Volumul, superb ilustrat, se adresează atât specialiștilor, cât și publicului larg. Scurte studii introductive (Orfevrăria preistorică, Orfevrăria traco-getică și elenistică, Podoabe romane, Între Imperiu și „barbari”, Tezaurul de la Pietroasa, Aur și argint la curtea Domnilor români: sec. XI–XVIII, Peste un secol de rafinament: 1800–1940) prezintă celor interesați atât trăsăturile specifice ale artei aurului și pietrelor prețioase din fiecare epocă istorică, precum și semnificația celor mai spectaculoase descoperiri expuse în expoziția permanentă Tezaurul Istoric.

5. Ghiduri

Colonia Dacica Sarmizegetusa (editat de MNIR și Centrul de Studii Militare Romane în seria Imagini de colecție, publicat cu sprijinul financiar al Primăriei Sectorului 1; editor și texte O. Țentea; modelare 3D, grafică și design: A. Cîmpeanu, C. Minu).

6. Broșuri

- *În spatele arheologiei. O poveste sub tăcere* (editat în cadrul celui de-al treilea proiect referitor la Microzona Bucșani, co-finanțat de AFCN; text și fotografii: Dr. C. Bem, A. Ciornei)
- *Arheologii căutători de comori sau oameni de știință? Orașul de Floci – Redescoperirea unui meșteșug într-un oraș medieval dispărut, Firul întors* (co-finanțate de Consiliul Județean Ialomița).

Anul 2009

1. Anuare editate de MNIR

- a. Muzeul Național XXI.

2. Cataloage de expoziții:

- Familia regală. O istorie în imagini;
- Unirea Principatelor Române. 150 de Ani.

a.4. Acțiuni întreprinse pentru îmbunătățirea promovării / activități PR / strategii media 2006–2009

1. PROGRAME PEDAGOGICE ȘI DE EDUCAȚIE MUZEALĂ

- **Noaptea Muzeelor.** Programul cultural european *Primăvara Muzeelor - Noaptea Muzeelor*, coordonat de Direcția Muzeelor din Franța, se află la a noua ediție și se desfășoară în fiecare an, în a doua jumătate a lunii mai. Reprezintă deja o manifestare tradițională în activitatea educativă a muzeului nostru, acesta fiind participant activ în ultimii cinci ani. În cadrul acestui program de anvergură internațională participă anual peste 2000 de muzee cu profile diverse de rang național din întreaga Europă.
- **Proiectul Spiritualitate Romanească, Spiritualitate Universală.** Proiectul a urmărit implicarea unor grupuri de elevi în derularea unei serii de activități extra-curriculare, menite să îi familiarizeze cu exigențele și specificul activității de cercetare (în arhive și biblioteci), dar și cu lucrul în echipă, respectiv cu etapele necesare pentru valorificarea rezultatelor acestor activități în cadrul unor manifestări științifice și culturale. Proiectul s-a finalizat prin organizarea unui

simpozion, în cadrul căruia elevii au prezentat scurte contribuții dedicate personalităților care astăzi dau numele respectivelor unități școlare. În încheierea proiectului a fost realizat și prezentat un program artistic. Proiectul s-a desfășurat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Municipiului București și primăriile celor 6 sectoare ale capitale și a fost cadrul participării elevilor de la următoarele licee bucureștene: Liceul Bulgar Hristo Botev, Grupul Școlar Industrial Constantin Brâncuși, Liceul Teoretic Dante Alighieri, Colegiul Național Gheorghe Șincai, Grup Școlar Industrial Dimitrie Gusti, Liceul Mircea Eliade.

- **Proiectul Pedagogic „Strămoșii de pe Columnă”.** Proiectul de educație muzeală „*Strămoșii de pe Columnă*”, desfășurat în trei etape distincte, a abordat teme referitoare la cultura și civilizația antică, utilizând excelentul suport educațional pe care îl reprezintă copia Columnei lui Traian, expusă, într-o manieră ușor accesibilă, în expoziția permanentă *Lapidarium* a MNIR. În prima etapă, sub genericul „Să descifrăm povestea din piatră”, copiii s-au familiarizat cu istoria războaielor dacice, așa cum este ea reprezentată pe basoreliefurile monumentului antic. În cea de-a doua etapă, „*Columna lui Traian în viziunea micilor artiști*”, participanții au realizat desene având ca sursă de inspirație mulajele expuse, cât și unele lecturi sau povestiri istorice. Ultima parte, intitulată „*Slăvim eroii*”, a cuprins un spectacol artistic realizat de elevi și vernisajul unei mini-expoziții cu lucrările create de aceștia.
- **Programul „Școala Micilor Cavaleri”.** Acest program, a cărui deschidere oficială a avut loc în luna decembrie este de asemenea realizat de MNIR în premieră. Rezultat al colaborării dintre muzeu și firma Medieval Art, proiectul va cuprinde o amplă serie de activități adresate - în special - tinerei generații, cu scopul cultivării —în rândul acesteia— respectului față de valorile trecutului istoric, gustului estetic, cavalerismului, cinstei, onoarei și sentimentului datoriei împlinite.
- **Proiectul „Orașul De Floci – Redescoperirea Unui Meșteșug într-un Oraș Medieval Dispărut”.** În perioada 12–14 august 2008 au avut loc o serie de activități educaționale dedicate copiilor, iar pe 16 august a fost vernisată minixpoziția itinerantă „Istoria oficială versus istoria bunicilor” și au fost lansate produsele culturale cuprinzând: un pachet educațional (în două versiuni, pentru copii și pentru profesori), o aplicație multi-media (proponerea de reconstituire 3D a unor structuri arheologice), micro-filmul documentar intitulat „Zestrea jupâniței Măriuța Arion”, o serie de broșuri și site-ul web dedicat proiectului (<http://www.mnir.ro/firintors/index.html>).

- **Zilele Porților Deschise pe Șantierele Arheologice.** Evenimentele subsumate conceptului Zilei Porților Deschise reprezintă o abordare relativ nouă —ce preia modele europene și nu numai— în pedagogia patrimoniului din România, inclusiv în ceea ce privește activitatea de cercetare arheologică de teren. Având ca grupuri țintă publicul, presa și autoritățile, astfel de acțiuni au ca scop înțelegerea de către acestea - prin expunerea într-un mod direct —a problemelor specifice ale arheologiei, a rolului acesteia în cunoașterea și protejarea patrimoniului cultural național, dar și al participării lor active - în conformitate cu prevederile legale și buna practică europeană— în astfel de demersuri, ca deținători de responsabilități și interese specifice.

2. ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE

- **Conferințe de presă**

Conferințele de presă au fost organizate pentru a pune la dispoziția jurnaliștilor informații suplimentare privind activitățile muzeului și expozițiile organizate sau găzduite de acesta. De departe cea mai animată conferință de presă a anului 2007 a fost cea ocazionată de aducerea primului lot de patru brățări dacice de aur și expunerea acestora în premieră mondială la MNIR în luna ianuarie 2007. În anul 2008, conferințele de presă au fost ocazionate de vernisarea unor expoziții precum: *Orașele României. Sfârșitul secolului XIX–începutul secolului XX, Il vino nel banchetto (Vinul la banchete. Semne ale puterii), Maeștri și ucenici*. Tot în cadrul muzeului, Ministerul Culturii și Cultelor a organizat o conferință de presă cu ocazia expunerii în luna decembrie a celor mai recente brățări dacice recuperate de statul român.

- **Comunicate de presă**

În cursul anului 2007 au fost redactate un număr semnificativ de comunicate de presă, acestea fiind distribuite mijloacelor specifice și canalelor de informare. Aceste materiale de diseminare au fost postate fie pe site-uri culturale dedicate, precum cel al Ministerului Culturii și Cultelor (<http://www.cultura.ro/EventsList.aspx>) sau cel al Rețelei Naționale a Muzeelor din România (RNMR) (<http://www.muze.org/ro/>), cât și pe site-uri media dedicate precum www.comunicatedepresa.ro, www.stirievenimente.ro, www.comunicatemedio.ro, www.ghidulpresei.ro. Se cuvine remarcat parteneriatul existent cu Onlinegallery.ro —un prestigios site de informație culturală și de divertisment— unde evenimentele organizate de muzeu au fost intens popularizate, cât și colaborarea cu site-ul www.comunicatedepresa.ro, unde muzeului i-a fost oferit gratuit abonamentul Profesional, MNIR beneficiind de distribuția prioritară a

comunicatelor sale de presă, acestea putând fi accesate —în cel mult o oră de la postarea lor— de către peste 1.400 de jurnaliști și aproximativ 13.000 de utilizatori ai acestui serviciu modern de informare.

În anul 2008, de o atenție deosebită din partea presei din străinătate s-a bucurat expoziția coordonată de MNIR în colaborare cu asociația *Hellas et Rome* “*Meister der Steinzeitkunst – Frühe Kulturen aus Rumänien*” organizată la Muzeul de Istorie din Olten (Kunsthistorichemuseum).

➤ **Parteneriate media**

Prin intermediul unei relații constante active cu partenerii media agreeți, câtși cu mass-media centrale (TV, radio, presă scrisă) muzeul a obținut o bună vizibilitate și a contribuit la crearea unei imagini preponderent pozitive a activităților sale. Partenerii media ai MNIR în 2006–2009 au fost:

➤ **Site-ul Web al muzeului**

Site-ul web al MNIR (<http://www.mnir.ro>) este constant actualizat cu informație grafică și text adresată atât publicului larg, presei, dar și specialiștilor interesați de activitatea instituției. În cursul primului semestru al anului 2008 a devenit operațională o nouă versiune a site-ului, mult mai dinamică și sperăm mai atractivă. În cursul anului 2007 site-ul web al MNIR a înregistrat un număr de 74.936 vizitatori. Toate evenimentele culturale majore organizate de MNIR în 2007 au beneficiat de pagini web dedicate găzduite pe server-ul muzeului. În acest context au fost realizate atât micro-site-uri de prezentare *in extenso* a unor expoziții, precum <http://www.mnir.ro/ro/expozitii-temporare/2007/comunism-1945-1989.html> aferent expoziției *Comunismul în România. 1945-1989* și <http://www.mnir.ro/basarabi/expozitia.html> creat pentru expoziția *O istorie în cretă. Complexul rupestru de la Murfatlar Basarabi*, cât și cele ale unor importante programe de cercetare și proiecte derulate în prezent de MNIR, ca de exemplu <http://www.arheomet.ro/> (găzduit pe server-ul MNIR) site web oficial al Proiectului ARHEOMET, <http://www.mnir.ro/douacapitale/index.html> prezentând rezultatele Proiectului *Cele două capitale* (finanțat de AFCN) sau <http://www.romanit.ro/> (găzduit pe server-ul MNIR) site web oficial al Consorțiului de Cercetare ROMANIT. În 2008 site-ul web al MNIR (<http://www.mnir.ro/ro/Default.aspx>) a fost reproiectat într-o nouă versiune, credem mai dinamică. Noul format este destinat a răspunde mai bine necesității unei actualizări mai rapide, având în vedere volumul mare de informație, cât și

posibilității de a modifica grafica fără intervenții costisitoare. Se creează astfel premisele ca specialiștii muzeului să devină editorii nemijlociți ai site-ului, fără intervenția unui programator web. Similar, traducătorii autorizați —cu care colaborează MNIR— vor avea acces direct în formularele on-line, scurtând astfel timpul de reacție pentru publicarea noutăților. Tot pe această bază devine posibilă conceperea unui motor de căutare on-line, în patrimoniul instituției, instrument care funcționează din anul 2009.

➤ **Antiqua Shop**

Organizat în monumentalul hol de marmură al muzeului, magazinul de suveniruri are o ofertă atractivă formată din cărți, albume de fotografii de patrimoniu, cataloage de expoziții, replici, cărți poștale noi, semnături olografe ale unor personalități istorice, postere, hărți, pliante, calendare.

Pe parcursul anului 2008, magazinul muzeului - Antiqua Shop - și-a reînnoit și diversificat destul de mult oferta de produse. Astfel, în afară de publicațiile muzeului (cataloage de expoziții, broșuri, reviste de specialitate etc.) și seriile anterioare de cărți poștale, ilustrate și replici ale unor piese reprezentative din colecțiile muzeului, există în prezent o gamă mult mai variată de produse. Printre acestea se numără diverse hărți, postere și planșe cu un pronunțat caracter educativ, albume de artă și ghiduri turistice, CD-uri și casete video prezentând diverse obiective culturale din țară, bijuterii fantezie și obiecte decorative inspirate de piese descoperite în urma cercetărilor arheologice, și nu în ultimul rând o mare diversitate de suveniruri ilustrând cele mai cunoscute repere culturale ale României. De asemenea, există și o serie de obiecte dedicate cu precădere copiilor.

a.5. Apariții în presa de specialitate - dosar de presă aferent perioadei de raportare;

➤ **Mediatizare**

Activitățile specifice, întreprinse cu scopul de a face cunoscute expozițiile, evenimentele și proiectele muzeului, s-au axat, ca și în anii anteriori, pe folosirea unor mijloace de comunicare eficiente și, în același timp, implicând costuri cât mai reduse. Toate evenimentele, desfășurate sub egida MNIR, au fost anunțate în presă utilizând serviciile specializate de transmitere a comunicatelor de presă și prin intermediul partenerilor media ai muzeului: TVR, cotidianul *România Liberă*, periodicele *Șapte Seri*, *Descoperă România*, revista *Historia*, *Revista 22*, *Radio România Cultural*, *On-Line Gallery*, rețeaua *Zoom TV*, *Smart FM* și site-

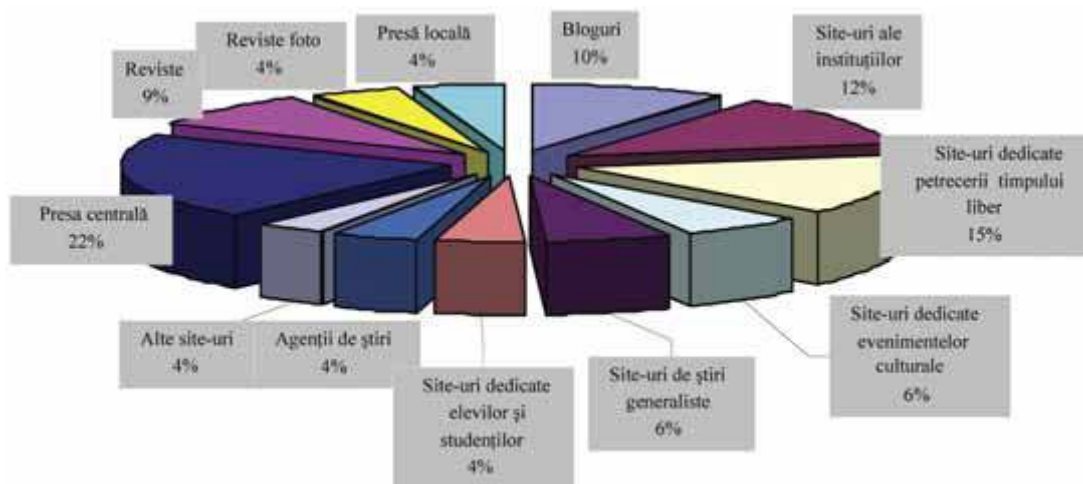
urile dedicate www.comunicatedepresa.ro, www.stirievenimente.ro, www.comunicatemedi.ro, www.ghidulpresei.ro.

Colaborarea cu reprezentanțele diplomatice având sediul la București reprezintă o constantă a activității MNIR. O serie de expoziții au fost realizate – și ca urmare promovate - în colaborare cu instituții precum Institutul Polonez din București, Centrul Ceh și Ambasada Republicii Cehe în România, Ambasada Republicii Slovace la București, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Slovacă, Divizia de Diplomatie Publică a Organizației Tratatului Nord-Atlantic. De o atenție deosebită din partea presei din străinătate s-a bucurat expoziția — coordonată de MNIR în colaborare cu asociația Hellas et Rome— “*Meister der Steinzeitkunst – Fruhe Kulturen aus Rumänien*” organizată la Muzeul de Istorie din Olten (Kunsthistorichemuseum).

Presa despre noi

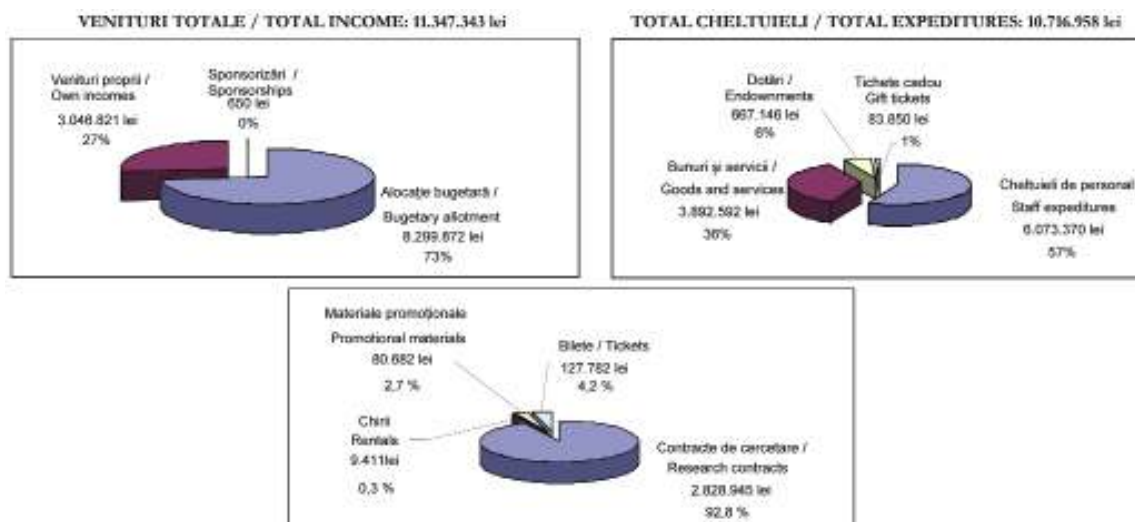
Expozițiile și lansările de carte reprezentând, fie rezultatele activităților de cercetare, fie pe acelea ale eforturilor de valorificare a patrimoniului — întreprinse de specialiștii muzeului — au fost de natură să capteze atenția presei care și în acest an a prezentat o imagine corectă asupra evenimentelor relatate. Evenimentele cu cea mai mare vizibilitate în mass-media centrale (presa scrisă, radio, TV) au fost legate de expoziții ocazionate de evenimente internaționale, dar și de aniversări ale unor date importante din istoria națională. În prima categorie se regăsește expoziția prilejuită de summitul NATO („*NATO – Pentru un viitor în siguranță*”), iar în cea de-a doua categorie se remarcă „*90 de ani de la Marea Unire*” (decembrie 2008 – ianuarie 2009), precum și expoziția organizată la împlinirea a 160 de ani de la *Revoluția romană din 1848* (iunie–septembrie 2008).

Aspectele legate de protejarea patrimoniului —aduse în atenția presei încă de anul trecut din momentul debutului „mediatic” al cazului recuperării succesive a brățărilor dacice— au suscitat și în acest an atenția mass-media. Astfel, recuperarea și aducerea în muzeu a încă două brățări de acest fel a constituit subiectul unor reportaje TV și a unor articole în presa centrală.

a.6. Profilul beneficiarului actual;

În ultimii ani muzeul a avut o medie de 80.000-90.000 de vizitatori, situându-se astfel printre cele mai vizitate muzee bucureștene, în ciuda faptului că dintre expozițiile sale permanente, date fiind lucrările de restaurare și reabilitare nefinalizate, sunt accesibile publicului numai Tezaurul istoric și *Lapidarium*-ul. Pentru a contrabalansa această situație, au fost organizate o serie de expoziții temporare și programe, care au atras numeroși vizitatori (23.698 cu plată și 65.055 fără plată).

b) Îmbunătățirea activității profesionale a instituției;

b.1. proiectele proprii realizate în cadrul programelor la sediul instituției;

Expoziții realizate la sediul instituției:

Anul 2006

1. *Noi valori intrate în patrimoniul MNIR. Achiziții, donații și descoperiri arheologice recente.*
2. *Expediția suedeză în Cipru. Medelhavsmuseet în vizită la Muzeul Național de Istorie a României.*
3. *Un simbol al eleganței. Rochia Reginei Maria - Jurnal de restaurare.*
4. *Afinități și întâlniri româno-braziliene.*
5. *Muzeul Național de Istorie a României – o retrospectivă în imagini.*
6. *Întâmpinarea Sfințelor Paști – Piese de artă religioasă din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României.*
7. *România în timpul lui Carol I. 1866 – 1914.*
8. *Istoria Prieteniei româno-franceze. Secolele XIX–XX; Artiști români în dialog cu spiritualitatea franceză.*
9. *Medalii și însemne masonice. Istorie și simbol.*

Anul 2007

1. *Epoca de Aur între Propagandă și Realitate*
Expoziția și-a propus să ilustreze, prin piese tridimensionale, documente, fotografii și casete audio-video, impactul pe care l-au avut cultul personalității lui Nicolae Ceaușescu, distrugerea identității și a mentalului colectiv, dar și principalele caracteristici ale dictaturii Ceaușescu.
2. *Întâmpinarea Sfințelor Sărbători Pascale*
Publicului i-au fost prezentate câteva dintre cele mai reprezentative piese aparținând patrimoniului muzeului legate de semnificația acestui moment crucial pentru creștinătate. Expoziția a avut și un scop didactic, respectiv acela de a readuce în atenție o serie de piese creștine —mai vechi sau mai noi— utilizate în cadrul serviciului religios ținut cu aceste ocazii, scopul și semnificația lor rituală fiind uitată sau prea puțin cunoscută de creștinii de astăzi.
3. *Achiziții și Donații Intrate în Patrimoniul MNIR în Anul 2006*
Expoziția a prezentat cele mai importante piese intrate în colecțiile muzeului. Succesul primei puneri în scenă a unei astfel de expoziții, organizată de MNIR în

urmă cu doi ani, a determinat reluarea acestei idei fiind înfățișată o nouă selecție a celor mai recente achiziții și donații.

4. *Comunismul în România. 1945-1989*

Expoziția *Comunismul în România. 1945-1989* a dorit să prezinte, într-o manieră imparțială, o perioadă controversată a istoriei noastre naționale. Expoziția a fost structurată tematic, încercând să surprindă —în cele 6 capitole principale— aspectele definitorii ale regimului comunist precum: sovietizarea României, partidul-stat, represiunea și rezistența, exilul românesc, economia în timpul regimului, politica externă, cultul personalității lui Nicolae Ceaușescu, Revoluția din 1989.

5. *Zbor în Trecut. Imagini Aeriene de Georg Gerster*

Expoziția lui Georg Gerster a cuprins în total 251 de fotografii ale unor situri antice și medievale, fiind prima expoziție pe plan mondial care oferă o privire de ansamblu prin intermediul fotografiilor arheologice excepționale surprinse din avion. Opera fascinantă a lui Gerster este împărțită în douăsprezece secțiuni tematice, cuprinzând în total 78 de situri înscrise în Lista Patrimoniul Mondial UNESCO. Au fost de asemenea expuse 74 de fotografii înfățișând peisajul cultural românesc.

6. *Nașterea Unei Mari Expoziții: A l'aube de l'Europe. Les Grandes Cultures Neolithiques de Roumanie.* Au fost prezentate în avanpremieră 50 dintre cele mai frumoase piese neolitice care au fost incluse în expoziția de la Olten (Elveția) în iunie 2008. Fiind cea mai cuprinzătoare dintre cele organizate în străinătate până în prezent (peste 1.200 de piese provenind din colecțiile a 39 muzee), expoziția este dedicată unei perioade deosebite a istoriei acestui spațiu —Neoliticul. A fost o premieră mondială concentrată asupra bogăției patrimoniului neolitic și a varietății fațetelor sale pe teritoriul României actuale— o fereastră în timp prin care poate fi mai ușor înțeleasă istoria întregului continent.

7. *Peregrin Prin Transilvania*

Expoziția foto-documentară a cuprins lucrări realizate de artistul Peter Jacobi. Campania sa de fotografiere a bisericilor din Transilvania, începută în 2004 și continuată în 2005 s-a concretizat în expoziția care a fost deschisă la MNIR. Expoziția s-a dorit a fi un semnal de alarmă în privința situației bisericilor fortificate ale sașilor, un patrimoniu istoric și cultural excepțional, amenințat astăzi mai mult ca niciodată din cauza plecării masive a sașilor după al doilea război mondial, fenomen care s-a accentuat după căderea comunismului până la limita dramatică a depopulării totale a unor sate.

8. *O Istorie în Cretă. Complexul Rupestru de la Murfatlar – Basarabi*

Aniversând 50 de ani de la descoperirea acestui monument unic în Europa, expoziția a oferit publicului posibilitatea cunoașterii unei serii de interesante mărturii arheologice descoperite aici —majoritatea expuse pentru prima dată, însoțite de o propunere modernă de reconstituire a celei mai bine păstrate părți a acestui complex monastic, precum și a unui număr semnificativ de imagini de arhivă și recente legate de cercetarea și conservarea sa.

9. *Evoluția Monedei și Bancnotei în România*

Expoziție realizată de Secția Numismatică – Tezaur, în cadrul unui eveniment privat organizat de Garanti Bank și găzduit de MNIR.

10. Expoziție – Eveniment: *Brățărilor Dacice Recuperate de Statul Roman*. MNIR a expus în premieră mondială o categorie unicat de bunuri de patrimoniu arheologic mobil - patru brățări plurispiralice de aur, databile în epoca geto-dacică clasică (sec. II a. Chr. - sec. I p. Chr.). Acestea au fost prezentate în cadrul expoziției Dacia Avgvsti Provincia, în lunile ianuarie-februarie 2007. În luna august, alte trei brățări dacice din aur masiv au fost aduse și prezentate pentru mass-media în cadrul unei conferințe de presă care a avut loc la MNIR. Din cele cincisprezece brățări dacice din aur sustrate în urma detectării ilegale și a săpăturilor neautorizate, în perioada 2000-2001, din situl arheologic Sarmizegetusa Regia din Munții Orăștiei, statul roman a recuperat nouă, acestea fiind expuse în expoziția permanentă Tezaurul Istoric a Muzeului Național de Istorie a României.

Anul 2008

1. **Revoluția Română de la 1848**

Expoziția a fost dedicată împlinirii a 160 de ani de la desfășurarea evenimentului prin care națiunea română s-a înscris pentru prima dată în istoria Europei moderne. Materialul expozițional a fost deosebit de variat, cuprinzând documente (Proclamația de la Islaz – actul original) și tipărituri oficiale care au fost emise în timpul revoluției, fotografii și cărți poștale ilustrate, drapele și arme (precum unele din cele utilizate de oastea populară condusă de Avram Iancu, cât și sabia acestuia), piese de mobilier, sculpturi și tablouri reprezentându-i pe participanții la eveniment, precum și piese personale care le-au aparținut revoluționarilor. Cu această ocazie MNIR a editat un catalog, cuprinzând prezentări ale exponatelor, dar și o seamă de studii istorice. Parteneri: Muzeul Olteniei – Craiova

2. *90 de Ani de la Marea Unire*

Marcând împlinirea a 90 de ani de la Marea Unire, expoziția dedicată acestui important eveniment al istoriei naționale moderne și-a propus să ilustreze —prin

expunerea unor valoroase obiecte de patrimoniu— momentele importante ce au contribuit la înfăptuirea acestuia. Expoziția a cuprins numeroase obiecte, cu o valoare istorică deosebită, care scot în evidență —deopotrivă— oameni și fapte, care și-au adus aportul la realizarea Unirii din 1918, respectiv piese de armament, uniforme militare, decorații din Primul Război Mondial sau documente și imagini de la evenimentele cu prilejul cărora provinciile românești au hotărât unirea cu “Țara Mamă”. Personalități precum Regele Ferdinand și Regina Maria, generalii Alexandru Averescu și Constantin Prezan, Eremia Grigorescu, Henri Berthelot, Vasile Goldiș, Pantelimon Halippa, eroi precum Ecaterina Teodoroiu, David Praporgescu, Emil Rebreanu, dar și „cei mulți” - soldații care au luptat și au pierit cu eroism pentru făurirea acestui ideal, au constituit centre de interes ale expoziției. Parteneri: Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Muzeul Național Peleş – Sinaia, Fundația „Academia Civică”, Muzeul Național Filatelic. La vernisajul expoziției au fost prezenți președintele României - Traian Băsescu, ministrul Culturii și Cultelor - dr. Adrian Iorgulescu, președintele Academiei Române - acad. Ionel Haiduc.

3. *Noi Valori Intrate în Patrimoniul MNIR – Achiziții, Donații și Descoperiri Arheologice Recente*. Expoziția a avut ca principal obiectiv expunerea celor mai valoroase și mai semnificative bunuri culturale intrate în cursul anului 2007 în colecțiile MNIR, aceste piese provenind din achiziții, donații și descoperiri arheologice efectuate de specialiștii muzeului în cursul campaniilor de cercetare din cadrul diverselor situri arheologice. Printre cele mai reprezentative obiecte expuse cu acest prilej pot fi amintite: două săbii de bronz datând din perioada Hallstatt B (sec. XII–X a. Chr.); un topor de bronz din perioada Halstatt; 4 amfore grecești de Thasos (sec. IV–III a. Chr.); 3 inele de buclă din aur datând din epoca romană; două documente emise în timpul lui C. Brâncoveanu; o casă de marcat RIV datând din perioada interbelică; două scrisori semnate de generalul Nicolae Rădescu.

4. *Sfânta Sărbătoare a Paștelui*

Această expoziție este organizată anual oferind posibilitatea —într-o manieră ce face apel la istoria națională— unei celebrări aparte a acestei importante sărbători creștine. În anul 2008 a fost special amenajată o vitrină în care au fost expuse candela de argint aurit ce lumina altă dată mormântul lui Ștefan cel Mare la biserica Mănăstirii Putna, tetraevangheliarul ferecat în argint aurit, cuprinzând și portretul aceluiași domnitor al Moldovei, dăruit de acesta mănăstirii Humor și o icoană a Sfântului Nicolae.

5. *Orașele României. Sfârșitul Secolului XIX - Începutul Secolului XX*. Expoziția a urmărit să readucă în atenția publică un moment aparte al istoriei moderne naționale, accentuând aspectul înnoitor, european, pe care l-au căpătat orașele *Vechiului Regat* prin construirea edificiilor dedicate instituțiilor administrative centrale și regionale, cât și a celor particulare, la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX. În același timp demersul a conturat —într-o formulă aparte— un argument pentru păstrarea și punerea în valoare a monumentelor rămase din perioada respectivă. Exponatele —cărți poștale ilustrate, dar și piese care să sugereze viața cotidiană în spațiul citadin al timpului— au fost astfel selectate și grupate încât să sugereze vizitatorului o imagine a spațiului public: străzile, parcurile, piețele, berăriile și cafenelele. Printre obiectele reprezentative expuse se numără: primul automobil care a circulat în București (1903), un landou de la începutul secolului al XX-lea, o căruță de poștă, telefoane din acea vreme, cât și aparate de fotografiat utilizate pe atunci și o sumă întreagă de cărți poștale. Cu ocazia acestei expoziții a fost realizat un catalog editat de MNIR 6). Parteneri: Muzeul Olteniei, Muzeul Național Filatelic, Muzeul Municipiului București. Expoziția a fost itinerată la Muzeul Olteniei - Craiova.

6. *Electorale Interbelice*

În perioada premergătoare alegerilor locale din 2008, expoziția și-a propus să aducă în atenția vizitatorilor modul în care se desfășura campania electorală în perioada interbelică, prin intermediul bunurilor culturale aflate în patrimoniul MNIR. Astfel, publicul a putut afla care erau metodele prin care partidele încercau să-și atragă simpatia electoratului sau care erau oamenii politici trimiși „în prima linie” pentru a convinge alegătorii să voteze o anumită formațiune politică. Discursul expozițional a fost susținut de afișele și manifestele electorale interbelice. De asemenea, au fost expuse și diferite documente referitoare la procesul electoral din acea epocă, cât și insigne propagandistice, insigne de deputat și senator, precum și o serie de medalii reprezentând oameni politici marcanti ai perioadei dintre cele două războaie mondiale.

7. *Onoarea Națiunilor. Ordine și Decorații (I și II)*

Prin organizarea acestei expoziții (în două etape în cursul anului 2008) s-a dorit prezentarea câtorva dintre cele mai frumoase, mai spectaculoase, mai vechi și mai importante ordine din lume, aflate în patrimoniul Cabinetului Numismatic al MNIR, în acest context fiind făcute referiri la o seamă de personalități ale României care au primit aceste distincții, indicându-se cu ce prilej și pentru care fapte. Pentru spectaculozitate —într-un singur caz— a fost expus și Brevetul de acordare (al Ordinului Jartierei conferit regelui Carol al II-lea de către regele

George al VI-lea al Regatului Unit al Marii Britanii în 1938). Într-o a doua parte a expoziției a continuat expunerea unor noi grupuri de înalte ordine aparținând statelor suverane de pe diferite continente.

8. *Aspecte ale Cultului Personalității (I): Albume - Gheorghe Gheorghiu-Dej și Nicolae Ceaușescu.* Expoziția —prima dintr-o serie mai amplă dedicată aspectelor variate ale cultului personalității— și-a propus să scoată în evidență una dintre caracteristicile regimului totalitar comunist și una din metodele de realizare a acesteia. Prima categorie de obiecte adusă în atenția vizitatorilor a fost cea a albumelor omagiale, „închinată” lui Gheorghe Gheorghiu-Dej și lui Nicolae Ceaușescu. Mecanismul cultului personalității a căpătat mai ales în anii „epocii Nicolae Ceaușescu” o dinamică proprie, în care autoamăgirea narcisistă a devenit o formă socială de comportament, în timp ce cultul bunului simț și-a pierdut valabilitatea. Albumele, într-o gamă complexă ca formă și conținut, erau trimise cu diverse prilejuri, din toate colțurile țării, din partea celor mai variate categorii sociale și profesionale, care țineau să aducă „prinosul de recunoștință” celor aflați în fruntea partidului și a statului. Expoziția a cuprins albume omagiale primite cu diferite ocazii (zile de naștere, congrese, vizite oficiale etc.) de către Gheorghiu-Dej și Nicolae Ceaușescu, acestea aflându-se în colecțiile MNIR.

9. *Praga 40*

Dedicată comemorării a 40 de ani de la invazia trupelor sovietice în capitala Cehoslovaciei, expoziția a fost constituită din 40 de fotografii originale realizate chiar în timpul desfășurării evenimentelor. Aceste mărturii fotografice au fost realizate de către doi dintre participanții romani la cel de-al 23-lea Congres Internațional de Geologie, organizat în august 1968 la Praga. Expoziția a cuprins inedite imagini amintite, redând foarte veridic acele dramatice momente, precum și o serie de cadouri omagiale primite de Nicolae Ceaușescu de-a lungul timpului și care au fost expuse înainte de 1989. În cadrul proiectului ICR *Praga 40*, această expoziția a fost itinerată la Praga —în perioada decembrie 2008–ianuarie 2009— sub genericul *Un roman la Praga. August 1968* (fotografii inedite). La vernisajul de la Praga au fost prezenți o seamă de intelectuali cehi, cu contribuții în domeniul studiilor de limbă și civilizație românească și diseminarea acestora în Cehia.

10. *Maeștrii Scenei Lirice și Dramatice*

Expoziția și-a propus să aducă în atenție tradiția glorioasă a artei lirice și dramatice românești, fiind de fapt o incursiune în lumea teatrului și a muzicii culte autohtone. Figurile unor mari actori, interpreți, compozitori și personalități ale vieții culturale românești au putut fi astfel descoperite de către vizitatori prin

intermediul obiectelor prezente în cadrul expoziției. O serie de mărturii muzeistice l-au readus în atenție pe cel care a fost un geniu muzical de faimă mondială, George Enescu. Un bogat și variat patrimoniu muzeal (obiecte personale și de recuzită, fotografii, afișe, mobilier, discuri muzicale, partituri, baghete dirijorale etc.), a amintit de cei care s-au bucurat de respect, prețuire și dragoste din partea publicului, pentru creația lor interpretativă. S-au „regăsit” în expoziție nume precum: Constantin I. Nottara, Haricleea Darclée, George Stephănescu (fondatorul Operei Române), Nicolae Leonard („Prințul Operetei”), Tony Bulandra, George Vraca, Aristița Romanescu, A. Alessandrescu, Constantin Silvestri, George Georgescu, P. Constantinescu, David Ohanessian, George Vasiliu-Birlic, Ștefan Bănică, Amza Pellea etc. Parteneri: Teatrul Național I.L. Caragiale, Muzeul Național George Enescu.

11. *Noi Abordări și Rezultate ale Cercetării Pluridisciplinare în Domeniul Patrimoniului Cultural.* Organizată în cadrul proiectului de cercetare CARPO – Cercetări arheologice și prospecțiuni prin mijloace optoelectronice, această expoziție și-a propus să prezinte în spațiul MNIR o serie de rezultate obținute de colectivul de specialiști în legătură cu aceste investigații pluridisciplinare. Preocupările diverse evidențiază în fapt conturarea unei noi percepții, mai nuanțate, interdisciplinare, cu privire la cercetarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național. Suportul acesteia este o abordare conceptuală ce acordă o atenție aparte acestor probleme dintr-o perspectivă sensibil diferită și, cu siguranță, bazată pe noile posibilități de studiu furnizate de cele mai moderne mijloace tehnice existente în prezent. Prospectarea, diagnoza și analiza sunt trei importante etape ce definesc relația pe care specialistul o are cu artefactul sau monumentul. Dincolo de spațiile convenționale (laboratorul sau muzeul), echipe multidisciplinare pot interveni direct pe teren, unde prin metode moderne pot efectua studii asupra unui anumit monument sau sit arheologic. Exemple concrete ale unor astfel de demersuri sunt cercetările întreprinse într-o serie de situri neolitice și antice, în ansamblul rupestru de la Basarabi- Murfatlar sau în cazul unor monumente religioase medievale. Partener: Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică-Inoe 2000.

12. *Nato - Pentru un Viitor în Siguranță*

Combinând elemente media, fotografii, tipărituri și imagini video, două instalații tip touch-screen care au oferit informații detaliate și complete despre Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), parteneriatele internaționale, operațiunile curente desfășurate de către organizație, rolul și potențialul în continuă dezvoltare ale acesteia, expoziția a fost prezentată în cele două limbi

oficiale ale NATO —engleză și franceză— dar și în limba română. Expoziția a fost realizată în contextul organizării la București a Summitului NATO, de către Divizia de Diplomatie Publică a Organizației Tratatului Nord-Atlantic. Expoziția a fost vernisată în prezența domnului Claudio Bisogniero, Secretar General Adjunct al NATO, a altor înalte oficialități ale NATO, cât și a domnului Teodor Meleșcanu – ministru al apărării și a domnului Stejărel Olaru – consilier de stat în cadrul Cancelariei Primului Ministru.

13. *Maeștri și Ucenici*

Asociația Culturală *Pro Basarabia și Bucovina*, în colaborare cu MNIR, au organizat această expoziție pentru a marca împlinirea a 90 de ani de la Unirea Basarabiei cu România. Astfel au fost expuse picturi, lucrări de grafică și sculptură ale unor artiști romani originari din Basarabia și Bucovina, nume consacrate în artă, membri ai Uniunii Artiștilor Plastici de la Chișinău, Moscova și București. Evenimentul a făcut parte dintr-o amplă serie de manifestări dedicate Lunii Basarabiei.

14. „8” - *O Cifră Magică în Istoria Slovaciei*

Această expoziție foto-documentară a fost organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la intervenția armată în Cehoslovacia a trupelor Tratatului de la Varșovia, la 21 august 1968. Istoria Slovaciei este deosebită prin faptul că multe evenimente s-au petrecut în anii a căror ultimă cifră este opt. Este vorba, în special, de anii 1848, 1918, 1938, 1948, 1968. Parteneri: Ambasada Republicii Slovace la București, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Slovacă.

15. *68/89 – De la Primăvara de la Praga la Revoluția de Catifea*

În dimineața zilei de 21 august 1968 trupele sovietice, alături de trupe din alte patru țări semnatare ale pactului de la Varșovia, invadează Cehoslovacia, acest moment marcând începutul sfârșitului mișcării de reformă cunoscută sub numele de Primăvara de la Praga. Fotografiile alb-negru expuse prezentau momente importante care au modelat cursul istoriei din '68 în '89. Fotografiile au fost selectate din lucrările a peste 30 de fotografi celebri, câștigători ai unor importante premii internaționale, curatorul fiind Dana Kyndrova. Evenimentul expozițional a fost organizat în colaborare cu Centrul Ceh și Ambasada Republicii Cehe în România.

16. *Legături de Sânge*

Expoziția-dialog între arhitectul George Matei Cantacuzino și nepoata sa Ilinca Cantacuzino a reprezentat o încercare de a-l redescoperi pe G.M. – pictorul, și, în același timp, un studiu al relației dintre el și nepoata sa realizat prin juxtapunerea lucrărilor lor. Titlul nu se referă doar la legăturile familiale, ci și la imperativele

artistice mai presus de conjuncturile spațiului și timpului, impunându-se ca o forță benefică în armonizarea umanității. Expoziția a fost organizată de Fundația Familiei Rațiu, Centrul Cultural Roman de la Londra, Fundația Pro Patrimonio, în colaborare cu MNIR.

Anul 2009

1. *Solidari cu România*. Expoziția este organizată de Institutul Polonez din București în parteneriat cu Muzeul Național de Istorie a României, Institutul Memoriei Naționale (IPN) – Filiala Poznań, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR) și este pregătită de Konrad Białecki, Jan Kołodziejcki și Filip Leśniak. Scopul acestei expoziții nu este prezentarea exhaustivă a ajutorului acordat de Polonia României, ci o încercare de a privi zilele acelea dramatice prin ochii participanților la expediția care a pornit din Poznań vineri, 29 decembrie 1989. Scopul expediției era de a transporta medicamente, materiale medicale și alimente. Cei cinci participanți la expediție, Robert Kamiński, Józef Kowalewski, Przemysław Walewski, Maurycy Kłopotcki și Jan Kołodziejcki și-au propus nu numai transportarea ajutorului la fața locului, ci și immortalizarea pe peliculă video și în fotografii a chipului României la răscrucea anilor 1989/1990. Este, evident, o imagine subiectivă, o înregistrare a României din acea perioadă dramatică făcută din perspectiva unui străin. Institutul Polonez speră, însă, că ea va constitui o completare importantă a patrimoniului memoriei istorice românești.
2. *Unirea Principatelor Române. 150 de Ani*. Marcând împlinirea a 150 de ani de la Unirea Principatelor Române, moment esențial al constituirii Statului Român modern, Muzeul Național de Istorie a României organizează o expoziție dedicată acestui eveniment istoric plin de semnificații. Expoziția —realizată în colaborare cu Complexul Muzeal Național „Moldova” (Iași), Muzeul Olteniei (Craiova), Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova și Muzeul Național Filatelic— se înscrie în seria manifestărilor menite să aducă în atenția publicului evenimentele și personalitățile care au avut o contribuție majoră la formarea României moderne. Astfel, alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza —la 24 ianuarie 1859, ca domn al Țării Românești, după ce, la 5 ianuarie fusese ales domnitor în Moldova— reprezintă o etapă majoră în procesul deschiderii națiunii române către modernitate și către o evoluție în acord cu noul spirit al Europei. Expunerea pieselor urmează criteriul succesiunii cronologice a momentelor care au condus către înfăptuirea unirii, cât și a tuturor implicațiilor pozitive decurgând din acest fapt istoric. Este vorba în primul rând despre marile reforme (reforma învățământului, reforma agrară) strâns legate în memoria colectivă a românilor de numele inițiatorului și promotorului lor —

- Alexandru Ioan Cuza— dar și de acela al unor sfetnici de nădejde ai săi, precum Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Vasile Boerescu sau Dimitrie Bolintineanu).
3. Proiectul expozițional „Aspecte ale cultului personalității” continuă la Muzeul Național de Istorie a României cu expoziția „Omagiu de... porțelan”. Expoziția, în cadrul căreia s-au etalat obiecte de artă decorativă, primite de Nicolae și Elena Ceaușescu, cu diferite ocazii, deschisă din data de 13 martie până în 6 aprilie 2009. În ultimii ani ai „Epcii de Aur”, cultul personalității cuplului dictatorial ajunsese la forme de-a dreptul aberante. „Patria recunoscătoare” trebuia să-l ridice în slăvi pe „cel mai iubit fiu al poporului” și pe „savanta de renume mondial”. Și ocazii erau nenumărate: 1 mai, 23 august, vizitele de lucru, plenarele, congresele, conferințele, dar mai ales zilele de naștere: 7 ianuarie – Elena (n.1919), 26 ianuarie – Nicolae Ceaușescu (n. 1918).
 4. Expoziția „Comorile timpului. Civilizații din epoca pietrei” organizată în colaborare cu alte 30 de muzee, universități și institute de cercetare din țară, cu sprijinul deosebit al colegilor din Asociația *Hellas et Rome* din Elveția. Expoziția a beneficiat de sprijinul Guvernului României și, în special, de cel al Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național. Expoziția face parte dintr-un amplu proiect internațional al cărui obiectiv este de a face cunoscută bogăția culturilor epocii neolitice din România. Reunite pentru prima dată într-o singură expoziție intitulată “Meister der Steinzeitkunst – Frühe Kulturen aus Rumänien”, la Historisches Museum Olten, din Elveția, în perioada 2 iunie -1 octombrie 2008, aceste impresionante opere de artă preistorică s-au bucurat de aprecierea unanimă a vizitatorilor și a presei din străinătate. Deoarece, cu excepția câtorva piese rare cunoscute în lume, nici un ansamblu de obiecte din aceasta perioadă nu a mai fost vreodată prezentat în afara țării, expoziția organizată în Elveția s-a constituit ca o premieră pentru Europa și europenitate.
 5. Expoziției „Holocaustul împotriva populației rome și sinti. Rasismul în Europa zilelor noastre”. Expoziția urmărește un scenariu structurat cronologic în patru acte, marcând momente importante din istoria populației rome și sinti, în contextul istoric european al secolului al XX-lea. Prima parte documentează efectele revocării dreptului de vot a populației rome și sinti din Germania, ca urmare a ascensiunii la putere a Partidului Național Socialist. Odată cu izbucnirea celui de-al doilea război mondial vor avea loc primele deportări din rândul acestei populații în Polonia ocupată de naziști. A doua parte a expoziției ilustrează momente din vremea ocupației naziste, un stop-cadru al unei civilizații europene ajunsă în impas. În acest context, dimensiunea umană devine derizorie, atrocitățile războiului fiind dublate de

genocid. Imaginile expuse subliniază numeroasele tipurilor de persecuții la care a fost supusă populația romă și sinti în statele aliate sau ocupate de naziști.

6. Expoziția “Familia regală. O istorie în imagini”. 81 de ani de istorie sunt rememorați prin intermediul imaginii, membrii familiei regale fiind prezentați nu doar în posturi oficiale dar și în ipostaze din viața privată. Deținător al unei vaste colecții de fotografii și cărți poștale ilustrate cu referire la familia regală, Muzeul Național de Istorie a României a captat interesul publicului prin ineditul imaginilor prezentate, în acest demers fiind susținut de Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Național Peleş, Muzeul Național Cotroceni, Muzeul Național Bran, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand”, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Muzeul Național Filatelic, instituții care participă în calitate de coorganizatori la realizarea acestui proiect.
7. Magia chihlimbarului. Amulete și bijuterii din basilicata antică. In memoriam Dinu Adameșteanu. O colecție unică de piese de podoabă și sculpturi miniaturale în chihlimbar, provenind din *Magna Graecia*, din necropole ale veacurilor VIII–IV a. Chr, ilustrând un fast vestimentar greu de anticipat, cât și credințe —larg împărtășite, de multe popoare ale antichității— despre proprietățile magice și curative ale chihlimbarului. Impozanta colecție de obiecte provenite din sudul Italiei demonstrează vechimea drumurilor comerciale transeuropene, în acest caz *Drumul chihlimbarului*, care lega, încă din al doilea mileniu înainte de Christos, țărmurile Mării Baltice de țărmurile Mării Adriatice, pe un traseu continental de peste 1000 de km, iar de aici, de bazinul răsăritean al Mediteranei, pe rutele maritime ale navigatorilor fenicieni și greci. Expoziția este dedicată arheologului de origine română Dinu Adameșteanu, care este fondatorul arheologiei sud-italice și a Arhivei Naționale Italiene de fotografie aeriană.
8. De la Independență la Marea Unire. România modernă a avut două mari idealuri: Unirea și Independența, sau am putea spune Unirile și Independența. Dacă pentru realizarea Unirii din 1859 lupta s-a dus în plan diplomatic, pentru Independență și Marea Unire din 1918 românii au făcut mult mai mult... Pentru a se ajunge de la România Mică la România Mare, țara a trecut prin trei războaie. Războaie la care au luat parte, într-un fel sau altul, toți românii: fie că se aflau efectiv pe front —luptând cu arma în mână, fie că se aflau în spatele frontului— susținând efortul de război sau îndurând vicisitudinile ocupației străine.

Colocvii, Mese Rotunde și Simpozioane

Anul 2006

- Serata UNITER – organizată în cadrul expoziției *România în timpul lui Carol I. 1866–1914*.
- Simpozionul *Dacia Augusti Provincia. Crearea Provinciei* – manifestare de nivel național care a reunit cercetători din București, Cluj, Timișoara, Caransebeș, Deva, Craiova și Zalău.

Anul 2007

- Simpozionul Internațional Arheomet

Mese rotunde cu temele:

- Un secol de la răscoala din 1907. Adevăruri, controverse, exagerări
- Ferdinand Întregitorul și primul său sfetnic, I.I.C. Brătianu
- Victime ale gulagului românesc

Anul 2008

- Simpozionul internațional *Aspecte inedite din istoria francmasoneriei romane* organizat de Consiliul Coordonator AMMLA (Asociația Muzeelor, Bibliotecilor și Arhivelor Masonice Europene – cu sediul la Bruxelles), Centrul Regional de Studii Francmasonice Paris - București, Centrul Independent de Studii Ezoterice din România, Academia Romană, MNIR, Marele Orient al României, CNSAS, MNB, MNIT și prezentarea unei expoziții temporare dedicate istoriei masonerie (29–30 mai 2008);
- Masa rotundă „*Regina tuturor romanilor. In memoria Reginei Maria*” (22 octombrie 2008).

Cercetarea patrimoniului - perioada 2006 – 2009

A. Programe și proiecte

1. ARHEOMET (2005-2008). Proiectul, la care colaborează specialiști de la Institutul Național de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, Facultatea de Istorie a Universității București și de la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” vizează sporirea informațiilor științifice privind tehnologiile preistorice, antice și medievale de extragere și prelucrare a metalelor, în primul rând a celor prețioase, precum și de tehnologiile și metrologia numismatică. În cadrul acestui proiect s-a organizat primul Simpozion Internațional Arheomet, la sediul MNIR, în perioada 4-6 mai 2007, cu

- participarea unor oameni de știință din 5 țări străine (coordonator științific din partea MNIR: dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu)
2. ROMANIT (Prestigiu și putere. Obiecte de podoabă nemetalice din muzeele românești, cu un studiu arheometric pentru determinarea originii mărgelilor de chihlimbar) (2007-2010). Proiectul are ca obiective majore, pe de o parte realizarea unei liste de materii prime non-metalice, uzuale în colecțiile de podoabe din muzee, determinarea ariilor-sursă și sfaturi practice pentru identificarea și conservarea lor, și pe de altă parte studiul științific al podoabelor de chihlimbar și determinarea originii lor, prin analize de laborator, pentru ilustrarea comerțului cu această materie numită, în antichitate, “aurul nordului”. Parteneri în proiect: Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară, Institutul Național pentru Științe Biologice, Universitatea București, Institutul Geologic Român și Institutul Național pentru Conservare și Restaurare (director de proiect: dr. Eugen S. Teodor)
 3. STRATEG (Strategii defensive și politici transfrontaliere la Dunărea de Jos). Proiectul se desfășoară în colaborare cu Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Institutul de Arheologie și Istoria Artei din Cluj, Facultatea de Istorie a Universității din București. Obiectivul principal al acestui proiect constă în sintetizarea tuturor datelor relevante privitoare la frontiera romană din România și prezentarea lor on-line și în cadrul unei serii de publicații științifice. Scopul urmărit este acela de valorificare a rezultatelor cercetărilor din domeniul studiilor militare romane prin constituirea unui centru de cercetare a acestui domeniu (coordonatori: dr. Paul Damian și Ovidiu Țentea).
 4. GEOROM – Harta geofizică a siturilor romane de pe teritoriul Daciei – 2009 / Etapa 3 – PNCDI II – 91-033. Scopul principal va consta în salvarea a cât mai multor situri care fac parte din patrimoniul cultural național. Rezultatele analizelor și studiilor vor fi publicate în timp cât mai scurt. Parteneri în proiect: Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca (coordonator), Muzeul Național de Istorie a României București, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Muzeul Județean de Istorie și Artă – Zalău (parteneri) www.georom.as.ro.
 5. Proiectul CARPO - Cercetări arheologice și prospecțiuni prin mijloace optoelectronice. Sondaje *in situ* în sistem GPR (*Ground penetrating radar*)
 6. Începuturile Civilizației Europene. Neo-Eneoliticul la Dunărea De Jos. Beneficiind de experiența dobândită în timpul desfășurării proiectului romano-britanic de cercetare a locuirii neo-eneolitice de pe Valea Teleormanului, Southern Romania Archaeological Project, programul Începuturile civilizației europene. Neo-eneoliticul la Dunărea de Jos a debutat anul 2001, odată cu începerea cercetărilor de pe Valea Mostiștei în cadrul proiectul Dinamica locuirilor de pe Valea Mostiștei. Cercetările

au continuat în nordul Munteniei printr-o nouă componentă a programului, proiectul Cercetarea locuirii neo-eneolitice de pe Valea Teleajenului. În anul 2006 programul s-a extins prin apariția a două noi proiecte, Valea Oltului în epoca neo-eneolitică și Interferențe culturale în nord-estul Munteniei în epoca neo-eneolitică. La nivel instituțional programul reunește mai multe muzee, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Județean Buzău, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Romanăți-ului, Caracal, Muzeul Județean Teleorman. Punctual, pe valea Teleormanului, la acest program participă și Școala de Istorie și Arheologie a Universității din Cardiff, U.K. (coordonator din partea MNIR: dr. Radian Andreescu)

7. Programul de cercetare arheologică și interdisciplinară „Auraria Daco-Romana”. Programul este dezvoltat pentru studiul interdisciplinar al sitului antic minier Alburnus Maior (Roșia Montană) și a zonei sale învecinate, respectiv al siturilor antice miniere situate în Patrulaterul Aurifer. Echipa proiectului este coordonată de MNIR, aceasta cuprinzând specialiști de la Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj Napoca (coordonator: dr. Paul Damian)
8. Programul Național de Cercetare Arheologică AUTOSTRADA. Important program instituit de MCC în anul 2004 pentru asigurarea cadrului de desfășurare a cercetărilor arheologice preventive ocazionate de construcția Autostrăzii Transilvania. Coordonat de către un Grup Operativ, programul include un număr mare de instituții românești cu expertiză în domeniul arheologiei și studiilor pluridisciplinare (coordonator general: dr. Paul Damian)
9. Valorificarea și promovarea patrimoniului cultural imobil al microzonei Bucșani. Două au fost rațiunile demersului nostru, ambele subsumate unui singur obiectiv cu două valențe – protejarea patrimoniului cultural național, în forma sa arheologică, și educarea comunităților locale în acest sens. Unul dintre rezultatele acestui proiect este editarea și publicarea Repertoriului Microzonei Bucșani. Am dorit doar să prezentăm pe scurt descoperirile post-Gumelnița din tell-uri, celelalte tipuri de săpături arheologice – preventive și sondaje – dar și rezultatele obținute în urma realizării de carotaje, descoperiri întâmplătoare sau elemente suplimentare de aerofotogrammetrie, menite să completeze o anume imagine de ansamblu asupra Microzonei Bucșani (coordonator: dr. Cătălin Bem)
10. Proiect de cercetare Metodologie de identificare și de evaluare a peisajului. Zona protejată naturală și construită de interes național Bordușani, finanțat de Ministerul Transporturilor (fost și al Construcțiilor și Turismului) realizat în colaborare cu S.C.

Quattro Design S.R.L. Metodologia de identificare și evaluare a peisajului are ca obiectiv clarificarea relaționărilor dintre diferitele dimensiuni ale peisajului: teritorială, morfologică, evolutivă, culturală și patrimonială. Perceperea peisajului constituie o componentă esențială a studiului, înțelegând prin aceasta modul specific de raportare a unor comunități la teritoriu și imaginea acestuia. (coordonator din partea MNIR: Dragomir Nicolae Popovici)

11. Cele două capitale. Proiectul cultural - dezvoltat în parteneriat cu Administrația Fondului Cultural Național și Primăria Sectorului 1 din București - a avut ca finalitatea publicarea albumului fotografic „Cele două capitale”. S-a dorit realizarea unei călătorii în timp, din capitala actuală a României, București, în capitala Daciei romane, Ulpia Traiana Sarmizegetusa, cu scopul de a readuce în atenție situl antic și de a semnala necesitatea amplificării cercetărilor arheologice și a lucrărilor de restaurare din parcul arheologic. Scurta prezentare a Sarmizegetusei romane urmează două trasee: un album foto, care surprinde o zi din viața comunității din Sarmizegetusa și sugestia unor reconstituiri virtuale, ale unor monumente emblematică ale Sarmizegetusei romane (coordonator: Dr. Ovidiu Țentea).

B. Temele de cercetare abordate de specialiștii MNIR în perioada 2006–2009

- „Începuturile civilizației europene. Neo-eneoliticul la Dunărea de Jos”
- „Traian - Dealul Fântânilor. Fenomenul Cucuteni A-B”
- „Neo-eneoliticul din Muntenia”
- „Așezările de tip tell gumelnițene”
- „Fortificații și sisteme de protecție în Neo-eneolitic”
- „Rituri și ritualuri funerare în perioada neo-eneolitică din România”
- „Începuturile epocii bronzului în bazinul inferior al Dunării”
- „Hârșova – cercetări pluridisciplinare”
- „Hârșova-tell” și „Bordușani-Popină”
- „Așezarea getică de la Bordușani”
- „Așezările de tip dava de pe Siret. Analiză cronologică”
- „Structuri rurale în Moesia Inferior și Thracia. Romanitate și elenism în mediul rural”
- „Teracotele din Moesia Inferior, sec. I–III, cu specială privire la Dobrogea romană”
- „Dobrogea de sud-vest de la ocupația romană la cucerirea otomană”
- „Sigilii romane târzii și bizantine din Dobrogea”
- „Evergetism și politică edilitară imperială în Dacia, Moesia Superior și Moesia Inferior”
- „Rit și ritual funerar în necropolele romane din provinciile Dunării de Jos”
- „Trupe auxiliare siro-arabe pe limes-ul dunărean al Imperiului Roman”

- „Ceramica romană din necropolele de la Alburnus Maior (studiu de caz –punctele Tăul Cornei, Tăul Găuri – Hop, Jig – Piciorag și Tăul Secuilor)”
- „Necropolele din Dacia romană”
- „Rit, ritual funerar și comportament specific în cadrul comunităților miniere de la Alburnus Maior”
- „Exploatarea și prelucrarea metalelor în Dacia romană. Interferențe etnice și culturale”
- „Ceramica de uz comun de la Nufăru, sec. X–XIII”
- „Civilizația medievală în sec. X–XIV pe teritoriul actual al României”
- „Un oraș medieval dispărut din Muntenia - Orașul de Floci”
- „Sentiment religios și instituții ecleziastice în Țara Românească și Moldova în sec. XVI”
- „Arhitectură ecleziastică și spiritualitate la Dunărea de Jos”
- „Aplicații GIS în arheologie”
- Studiul materialului faunistic din săpăturile preistorice din România
- Studii de sedimentologie și micromorfologie în cadrul unor cercetări arheologice din România
- Studiu materialului ihtiologic din cadrul unor cercetări arheologice din România
- Studiu materialului antropologic din cadrul unor săpături arheologice din România
- Arhitectura bucureșteană în prima jumătate a secolului al XX-lea.
- Catalogul documentelor pentru Orașul de Floci.
- O pagină de istorie bucureșteană – Pasajul Majestic și Cafenele bucureștene.
- Catalogul documentelor din Țările Romane, aflate în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României, reprezentând perioada regulamentară.
- Propaganda politică. Tipologii și arii de manifestare. 1945–1958.
- Dezbaterile Biroului Politic al C.C. al P.M.R. (1948–1965).
- Principalele etape ale instaurării dictaturii comuniste.
- Epurările politice din administrația publică centrală și locală și presa scrisă și audio (1944–1948).
- Două instituții fundamentale ale statalității Asăneștilor și reflectarea lor în plan cotidian.
- Istoricii din România în a doua jumătate a secolului XX.
- Evoluția muzeografiei naționale în a doua jumătate a secolului XX.
- Vasile Stoica.
- Mari personalități în corespondență cu Grigore Gafencu.
- Viață cotidiană în perioada interbelică.

C. Restaurarea Conservare

Restaurare. Activitatea de investigații-conservare se desfășoară în cadrul mai multor laboratoare, respectiv Laboratorul de restaurare ceramică, Laboratorul de restaurare textile, Laboratorul de restaurare metal, Laboratorul de investigații. Specialiștii din aceste laboratoare au restaurat numeroase obiecte provenite din săpături arheologice, precum și piese din patrimoniu care au fost sau urmează a fi expuse. De asemenea, au fost realizate diverse investigații și activități specifice în cadrul mai multor proiecte de cercetare, după cum urmează: “Servicii de laborator destinate muzeelor în scopul identificării și diagnosticării gradului de degradare a obiectelor de patrimoniu din piele și pergament” 2004-2006 (Program RELANSIN), “Tehnologii și materiale durabile de conservare și de restaurare a obiectelor de patrimoniu din piele, pentru asigurarea viabilității moștenirii culturale la nivel comunitar 2007-2010” (Proiect PEL RESTAURO) (coordonator din partea MNIR: Doina Șeclăman).

În cursul anului 2009 în laboratoarele de specialitate ale MNIR au fost efectuate următoarele restaurări:

- Cca. 1604 de vase întregi (45), profile (21) și fragmente reprezentative ceramice (1548) provenite din cercetări arheologice;
- 9 piese ceramice aflate în depozitele MNIR;
- 6 obiecte de lemn (epoci diverse);
- cca. 600 de obiecte de metal, din care 89 obiecte reprezentând monede, sigilii, medalii, ordine, obiecte de birou sunt finalizate, iar 503 de obiecte din care 314 reprezintă monede din bronz și argint, iar 187 sunt obiecte și fragmente din fier, 1 opaiț din bronz și o țeava din plumb.
- 7 piese (provenind din cercetări arheologice în situri medievale) textile aflate în colecțiile MNIR;
- 12 documente.

Conservare. Conservatorii muzeului au urmărit asigurarea condițiilor optime de conservare atât în spațiile expoziționale, cât și în depozite. Astfel s-a efectuat preluarea obiectelor împrumutate muzeului nostru de către alte unități muzeale, în vederea organizării unor expoziții, fiind asigurată verificarea stării de conservare a acestora. Totodată s-au întocmit fișele de conservare pentru toate obiectele expertizate în vederea clasării, cât și un număr de 690 fișe de clasare, din care cca. 260 pentru expoziția „Comunismul în România 1945 - 1989”, organizată la Palatul Culturii și Științei din Varșovia.

Au fost efectuate următoarele analize științifice și investigații:

- efectuarea a 175 de analize și teste necesare în procesul de restaurare pentru piese din metal, ceramica, textile – analiza în pictura, microscopie – pentru MNIR și alte muzee din rețea.

- Efectuarea de analiza de microfluorescenta la probe de metal, mortare, piele;
- Efectuarea de determinări si fotografii la microscop la probe de piele și pergament vechi de patrimoniu si din sortimente specifice de piei naturale și pergament realizate la Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Textile Pielărie pentru proiectul de cercetare Pel Restauro.

D. Evidența Patrimoniului

Anul 2006

- Conversia bazelor de date din aplicații MSSql server în aplicații tip Virtual Basic.
- Inventarierea patrimoniului muzeal pe comisii de specialitate.

Anul 2007

- Completarea Bazei de Date de Patrimoniu cu fotografii ale mai multor depozite de bronzuri (Bătarci, Barsana, Drajna de Jos, Cobor etc.) și a unor piese de aur, aflate în depozitul MNIR, inclusiv lotul de peste 100 de oglinzi de plumb de la Sucidava (datând din epoca romană).
- Pe serverul MNIR au fost preluate 4.600 de fotografii de patrimoniu noi (efectuate în cursul anului 2007).
- A fost realizat un nou formular al Bazei de Date de Patrimoniu, dedicat personalului de specialitate de la secția Patrimoniu, acesta fiind singurul abilitat să genereze modificări ale informației de tip gestiune. Acest formular actualizat este vizibil (in format read-only) pentru întregul personal care deține o parolă de acces.
- În cadrul Proiectului ROMANIT au fost înregistrate peste 300 de piese de chihlimbar, mai ales de epocă romană și post-romană, realizându-se o investigație completă (fotografii detaliu, expertize fizico-chimice și mineralogice).
- În cursul anului 2007 registrul de inventar al muzeului a fost completat cu patrimoniul care a devenit proprietatea MNIR, provenit din achizițiile anului 2006 și din săpăturile arheologice de la Capidava și Nufăru (170 de piese, cu o valoare de inventar 1463 lei). În total, în anul 2007 a fost înregistrat un număr de 1.234 bunuri culturale, la care se adaugă cele peste 9.000 poziții din transferul de la Academia Romană –colecția Jecu, deci în total, peste 10.200 de poziții.
- În urma primirii aprobărilor au fost împrumutate 419 piese, către 6 muzee, ele regăsindu-se în tematica unor expoziții. De asemenea, muzeul nostru a împrumutat 335 exponate către 4 instituții, pentru expoziții organizate peste

hotare (Belgia, Germania, Polonia), cu participarea personalului de specialitate al MNIR.

- În cursul anului 2007, această secție a fost implicată în preluarea în mai multe etape, a unor obiecte de mare valoare, respectiv cele 9 brățări dacice din aur. Preluarea în gestiune a acestor artefacte deosebite, asigurarea securității lor, predarea în gestiune către trezorerie, precum și mai multe predări (în total 7), în afara instituției (în urma aprobărilor de rigoare) a necesitat un mare volum de muncă, respectiv predări de gestiune, întocmiri de proces verbal, contracte, ambalare etc.

Anul 2008

- Completarea Bazei de Date de Patrimoniu cu fotografii ale mai multor depozite de bronzuri (Șpălnaca, Tăuteu, Predeal etc.) și a unor piese de aur aflate în colecțiile MNIR; colecția *Lapidarium-tegularium*;
- Achiziționarea pe serverul de imagine al MNIR a circa 7.000 de fotografii de patrimoniu noi sau revizuite (în cursul anului 2008);
- Proiectarea și implementarea unui nou formular al bazei de date pentru Patrimoniu, în vederea realizării clasării;
- Derularea proiectelor de cercetare ROMANIT și ROMARCHAEOMET a presupus investigația de laborator a sute de obiecte de patrimoniu, pentru clasarea lor în ceea ce privește stabilirea originii sau a calității metalului;
- Acordarea asistenței (în ceea ce privește Baza de Date de Patrimoniu) pentru efectuarea inventarierii, tuturor comisiilor de inventariere. O bună parte a colectivului de specialiști ai muzeului au fost implicați într-o serie de activități specifice necesare efectuării inventarierii colecțiilor MNIR și a actualizării acestor categorii de date. Tot în ceea ce privește evidența muzeală, au fost efectuate următoarele categorii de înregistrări:
 - numărul de bunuri în evidență informatizată cu specificarea programului utilizat pentru înregistrarea acestora: 244.946 fișe de obiect (bază de date în program SQL);
 - fișe analitice create în 2008: 2520;
 - fișe analitice completate în 2008: 32.520;
 - registru informatizat: aproximativ 243.000;
 - dosare de clasare întocmite: 12;
 - număr de obiecte clasate: 130.

În cursul anul 2008 registrul de inventar al muzeului a fost completat cu patrimoniul care a devenit proprietatea MNIR, obiecte provenind din achizițiile efectuate în anul 2007 și

cele descoperite cu ocazia cercetărilor arheologice efectuate în campaniile anilor trecuți. Au fost înregistrate peste 1000 de bunuri culturale mobile, care au fost repartizate pe depozite-colecții.

Anul 2009

- Completarea Bazei de Date de Patrimoniu cu fotografii ale mai multor depozite de bronzuri și a unor piese de aur aflate în colecțiile MNIR;
- Achiziționarea pe serverul de imagine al MNIR a circa 6.500 de fotografii de patrimoniu noi sau revizuite (în cursul anului 2009);
- Completarea a 300 de fișe de conservare
- Înregistrarea a 31.210 fișe analitice, din care 2.180 complete
- S-au completat în baza de date a muzeului un număr de 277.083 fișe analitice
- Au fost clasate 28 bunuri culturale, din care 23 din categoria Tezaur și 5 din categoria Fond.

E. Achiziții și Donații

Anul 2006

Achiziții: 1827 piese

Donații: 279 piese.

Anul 2007

Achiziții: 1000 piese

Donații: 70 piese.

Anul 2008

Achiziții: 2400 piese

Donații: 44 piese.

Anul 2009

Achiziții: 170 bunuri culturale

Donații: 60 bunuri culturale.

b.2. proiecte proprii realizate în cadrul programelor în afara sediului instituției (în proximitate: județ; județe limitrofe, alte județe, alte țări etc.);

Expoziții realizate în afara sediului instituției:

Anul 2007

1. *130 De Ani de la Cucerirea Independenței de Stat a României*. Expoziția a fost organizată la Muzeul Olteniei – Craiova.
2. *Viața Cotidiană la Curtea Regelui Ferdinand I. 1914-1927*. Expoziția a fost organizată la Muzeul Național Cotroceni.
3. *Ion I.C. Brătianu. 80 de Ani de la Moarte*. Expoziția a fost organizată la Muzeul Județean Argeș.
4. *Diplomația Romană – Imagini dintr-un Deceniu Negru (1945-1955)*. Expoziția a fost organizată la Ministerul Afacerilor Externe.
5. În cursul anului 2007 expoziția *Istoria prieteniei romano-franceze. Secolele XIX-XX*, realizată în anul 2006, a fost itinerată la muzeele de istorie din Iași și Vaslui.
6. *Comunismul în România (Institutul Cultural Roman - Varșovia)*. Expoziția „Comunismul în România. 1945-1989” a fost realizată de Muzeul Național de Istorie a României în colaborare cu Institutul Cultural Roman din Varșovia, cu sprijinul Biroului de Cultură al Varșoviei și al Administrației Palatului Culturii și Științei. Vernisajul expoziției a avut loc la Varșovia, în Sala „Gurczak” a Palatului Culturii și Științei. Piese prezentate în expoziție au fost selectate din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României, Muzeului Național al Țăranului Roman, Muzeului Municipiului București, Memorialului Victimelor Comunismului și al Rezistenței - Sighet. De asemenea, au fost prezente piese care aparțin unor colecționari particulari (ing. Toma Matei, ing. Cristian Scăiceanu și cercetător George Trohani). Expoziția este o versiune mai restrânsă a expoziției omonime deschise în luna iulie la Muzeul Național de Istorie a României. Au fost selecționate aproximativ 260 de exponate semnificative pentru a reliefa particularitățile sistemului comunist din România și ale cultului personalității lui Nicolae Ceaușescu.

Anul 2008

1. În cadrul proiectului ICR *Praga 40*, expoziția *Praga 40* a fost itinerată la Praga - în perioada decembrie 2008 - ianuarie 2009 - sub genericul *Un roman la Praga. August 1968* (fotografii inedite).

2. *Evoluția Podoabelor în Țările Române În Secolele XIII–XVII*. Expoziția a fost organizată la sediul Muzeului Olteniei - Craiova.
3. *Familia Regală – O Istorie în Imagini*. Expoziția a fost organizată la sediul Muzeului Județean de Istorie Teleorman (Alexandria).
4. *80 de ani de radiofonie românească. De la radioul cu galenă la radioul internet* (organizată de Societatea Romană de Radiofonie, Asociația „Pro Radio Antic”, Fundația Radio România și MNIR la Sala Radio). MNIR a împrumutat o serie de bunuri culturale de patrimoniu ce reflectă momente din evoluția acestui important mijloc media, dintre acestea remarcându-se un aparat cu care a fost înregistrată declarația regelui Mihai I de la 23 august 1944.
5. *Napoleon al III-lea și Principatele Române* (organizată de MNAR, Muzeul Național al Castelului din Compiegne și Reuniunea Muzeelor Naționale din Franța).

Cercetarea Arheologică

1. Șantiere arheologice sistematice

Anul 2006

- Bordușani, jud. Ialomița
- Hârșova, jud. Constanța
- Istria, jud. Constanța [Histria]
- Ostrov, jud. Constanța [Durostorum]
- Răcarii de Jos, com. Brădești, jud. Dolj
- Sarmizegetusa, jud. Hunedoara [Ulpia Traiana Sarmizegetusa]
- Vețel, jud. Hunedoara [Micia]
- Nufăru, jud. Tulcea [Proslavița]
- Giurgeni, jud. Ialomița [Orașul de Floci]
- Măgura, jud. Teleorman
- Vitănești, jud. Teleorman
- Bucșani, jud. Giurgiu

Anul 2007

- Bordușani, jud. Ialomița
- Hârșova, jud. Constanța
- Măgura, jud. Teleorman
- Vitănești, jud. Teleorman
- Sultana, jud. Călărași
- Bucșani, jud. Giurgiu

- Căscioarele, jud. Călărași
- Istria, jud. Constanța [Histria]
- Ostrov, jud. Constanța [Durostorum]
- Răcarii de Jos, com. Brădești, jud. Dolj
- Râșnov, jud. Brașov
- Sarmizegetusa, jud. Hunedoara [Ulpia Traiana Sarmizegetusa]
- Vețel, jud. Hunedoara [Micia]
- Nufăru, jud. Tulcea [Proslavița]
- Giurgeni, jud. Ialomița [Orașul de Floci]

Anul 2008

- Bordușani, jud. Ialomița
- Bucșani, jud. Giurgiu
- Coțatcu, com. Podgoria, jud. Buzău
- Grădinile, jud. Olt
- Hârșova, jud. Constanța
- Mălăieștii de Jos, com. Dumbrăvești, jud. Prahova
- Sultana, com. Mănăstirea, jud. Călărași
- Vitănești-Măgura, jud. Teleorman
- Istria, jud. Constanța [Histria]
- Ostrov, jud. Constanța [Durostorum]
- Răcarii de Jos, com. Brădești, jud. Dolj
- Râșnov, jud. Brașov
- Sarmizegetusa, jud. Hunedoara [Ulpia Traiana Sarmizegetusa]
- Vețel, jud. Hunedoara [Micia]
- Nufăru, jud. Tulcea [Proslavița]
- Giurgeni, jud. Ialomița [Orașul de Floci]

Anul 2009

- Bordușani, jud. Ialomița
- Bucșani, jud. Giurgiu
- Coțatcu, com. Podgoria, jud. Buzău
- Hârșova, jud. Constanța
- Sultana, com. Mănăstirea, jud. Călărași
- Vitănești-Măgura, jud. Teleorman
- Ostrov, jud. Constanța [Durostorum]
- Răcarii de Jos, com. Brădești, jud. Dolj

- Vețel, jud. Hunedoara [Micia]
- Nufăru, jud. Tulcea [Proslavița]
- Giurgeni, jud. Ialomița [Orașul De Floci]

CERCETĂRI ARHEOLOGICE PREVENTIVE

- Roșia Montană, jud. Alba
- Sârbi – Fegernicu Nou, jud. Bihor (în cadrul PNCA Autostrada Transilvania)
- București - *Cartier Băneasa, Str. Garlei*
- București, Aleea Snagov și Aleea Scroviștea
- Balotești – *Flower City*, jud. Ilfov
- Pantelimon – Complex Hotelier Lebada, jud. Ilfov
- Sălard, Jud. Bihor (în Cadrul PNCA Autostrada Transilvania)
- Crețuleasca, jud. Ilfov (Autostrada A3)

b. 4. Proiecte și programe cu MNIR co-organizator.

1. *DendRO* este un proiect în curs de constituire (inițiat în februarie 2007) a Amenajări Silvice de la Câmpulung Moldovenesc și de o firmă privată din Miercurea Ciuc. Un prim rezultat, în 2007, a fost datarea absolută a resturilor de lemn prelevate din săpăturile arheologice din centrul București-ului (cercetări 1996 și 2007). Tot în 2007 au fost realizate primele contacte internaționale pe această linie de cercetare cu Cornell University - The Malcolm and Caroline Wiener Laboratory for Aegean and Near Eastern Dendrochronology (USA). (coordonator din partea MNIR: dr. Eugen S. Teodor)
2. *GEOROM „Harta geofizică a siturilor romane de pe teritoriul Daciei”* este un proiect derulat de Centrul Național de Management de Programe coordonat de Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, în care MNIR este partener. Obiectivul proiectului este acela de a realiza o hartă detaliată a provinciei Dacia și a principalelor situri din cuprinsul acesteia (coordonator din partea MNIR: Ovidiu Țentea).

c) Organizarea/sistemul organizațional al instituției;

c.3. Delegarea responsabilităților: activitatea consiliilor de conducere, după caz, ale celorlalte organe colegiale, modificarea limitelor de competențe în cadrul conducerii pe perioada evaluată etc.;

CONSILIU DIRECTOR

2006	2007	2008	2009
31 IANUARIE	5 MARTIE	07 IANUARIE	25 MAI
9 MAI	28 MAI	22 IANUARIE	03 IUNIE
19 IUNIE	12 IUNIE	15 FEBRUARIE	20 IULIE
11 IULIE	16 IULIE	20 FEBRUARIE	18 AUGUST
20 NOIEMBRIE	19 IULIE	25 FEBRUARIE	19 AUGUST
21 NOIEMBRIE	18 SEPTEMBRIE	21 APRILIE	22 SEPTEMBRIE
23 NOIEMBRIE	01 NOIEMBRIE	12 MAI	25 SEPTEMBRIE
05 DECEMBRIE	12 NOIEMBRIE		02 NOIEMBRIE
12 DECEMBRIE			16 NOIEMBRIE
28 DECEMBRIE			

c.4. perfecționarea personalului - cursuri de perfecționare pentru conducere și restul personalului:

Anul 2006

Curs de perfecționare	Numele salariatului
curs contabilitate (03–05.02)	David Viorica
	Radu Daniela
curs resurse umane (27.03–15.04)	Radu Daniela
	Chiriță Nicoleta
curs contabilitate (05–07.05)	Prună Petronela
	Ghebuță Maria
curs fochist	Paraschiv Valentin
curs pedagogie muzeală (22–27.05)	Verzea Mihaela
curs designer (05–30.06)	Movilă Simona
curs achiziții (21–27.08)	Ghinea Mariana
	Danielescu Liliana
curs electricieni (18–29.09)	Cristea Adrian

	Ghindă Liviu
	Sferle Florian
	Enache Grigore
curs securitatea muncii (06–08.10)	Lia Gheorghe
curs achiziții (09–15.10)	Fenechi Ruxandra
curs audit (13–15.10)	Cristea Pavel
seminar achiziții (20–22.10)	Ionescu Mihaela
curs conservare (06–14.12)	Dragomir Gabriela
	Zahariade Ileana
curs control intern (27–28.11)	Danielescu Liliana
	Moisescu Cristina
curs audit (13–15.12)	Cristea Pavel
curs conservare (04–06.12)	Olariu Cristina

Anul 2007

Curs de perfecționare	Numele salariatului
Curs de achiziție (16–18.02) (26–28.10)	Fenichi Ruxandra
	Danielescu Liliana
	Ghinea Mariana
	Mihai Rodica
	Gheorghiu Bogdan
Curs PSI (26.02–02.03)	Negoită Gabriela
Curs PSI (16–28.04)	Negoită Gabriela
Curs PSI (8.10)	Barbu Gabi
Curs conservare (05–30.03) (15.10–04.11)	Barbu Gabi
	Olariu Cristina
	Dragomir Gabriela
Curs restaurare (5.11)	Petcu Cristina
Curs juridic (23–24.02)	Ionescu Mihaela
Examinare fochiști (12.06)	Paraschiv Valentin
curs RSTVI (16–18.07)	Gheorghiu Bogdan
curs resurse umane (28–30.09)	Chiriță Nicoleta
	Radu Daniela

Anul 2008

Curs de perfecționare	Numele salariatului
Curs foto (03.03–18.04)	Nica George
Curs de management proiecte (14–19.04)	Țentea Ovidiu
(09–27.06)	Bălășescu Adrian
Curs de achiziție (23–27.06)	Ghinea Mariana
Curs restaurator (24.03–11.04/24.11–02.12)	Alecu Simona
curs restaurator (30.06–18.07)	Petcu Cristina

Anul 2009

Curs de perfecționare	Numele salariatului
curs audit (09–13.07)	Negrea Corina
Curs conservator (02-13.11)	Tăbăcilă Manuela
	Chiriac Mihaela
	Alecu Simona
Curs protecția muncii (03–23.06)	Lia Gheorghe

A. Evaluarea personalului din instituție;**PRIME**

LUNA ACORDARII	NUMAR PERSOANE	2006	2007	2008
IANUARIE	156		14000	-
MARTIE	166		-	20390
MAI	156		22947	-
IUNIE	169		-	22870
IULIE	152	28500		
SEPTEMBRIE	151/160/166	14685	23990	21920
NOIEMBRIE	163/169		23970	18760

B. Promovarea personalului din instituție;**PROMOVARI FUNCȚII****Anul 2006**

Nume angajat	Funcția în care a promovat
Grigore Cristina	analist aj. tr. I
Nica George	fotograf tr. I
Teodor Silviu	CP II
Iscru George	muzeograf II
Dobre Alina	casier tr. I

Paraschiv Valentin	muncitor tr. I
Ghinea Mariana	referent specialitate gr. II
Romanescu Elena	conservare tr. II
Joița Cristina	analist aj. tr. II

Anul 2007

Nume angajat	Funcția în care a promovat
Petcu Cristina	restaurator
Anton Manea Cristina	CP II
Ilie Oana	CS
Silviu Oța	Muzeograf IA
Safta Elvira	Muzeograf IA
Oanță-Marghitu Rodica	Muzeograf IA
Știrbulescu Christina	Muzeograf I
Ovidiu Țentea	Muzeograf I
Mihaela Verzea	Muzeograf I
Dobre Alina	contabil II
Bîzdîc Elena	casier I
Bozgan Mihai	Muzeograf II
Ionescu Mihaela	consilier juridic IA
Radu Daniela	referent tr. IA
Sferle Florian	muncitor I
Mihai Violeta	referent tr. IA
Barbu Gabi	referent tr. III
Năstase Viorel	muncitor II
Năstase Constantin	muncitor IV
Fenechi Sanda	Șef serviciu
Alecu Simona	conservator III

Anul 2008

Nume angajat	Funcția în care a promovat
Mihai Rodica	referent specialitate gr. IV
Dragomir Gabriela	restaurator gr. II
Georgescu Florin	muzeograf IA
Negrea Corina	referent gr. III
Oanță Sorin	muzeograf I
Țentea Ovidiu	muzeograf IA
Bădescu Alexandru	muzeograf IA
Moisil Delia	muzeograf IA
Opriș Ioan	șef secție C.N.
Ilie Cornel	muzeograf I
Vasile Mihai	muzeograf I
Radu Valentin	CP III

Anul 2009

Nume angajat	Funcția în care a promovat
Negrea Corina	auditor intern

DOCTOR IN ISTORIE

Anul 2006

- Bâltăc Adela

Anul 2008

- Țentea Ovidiu
- Ioan Opreș
- Moșil Delia

Anul 2009

- Fotescu Diana
- Știrbulescu Christina
- Popovici Dragomir
- Oanță-Marghita Sorin

c.5. măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau ale altor organisme de control, în perioada raportată

Vezi Anexă

d) Situația economico-financiară a instituției;

d.1. execuția bugetară a perioadei raportate:

	2006	2007	2008	2009
1. Personal				
a. Număr de personal conform statutului de funcții aprobat, din care:	162	170	180	176
- personal de specialitate	108	116	126	113
- personal tehnic	4	4	4	21
- personal administrativ	50	50	50	42
b) Număr de personal prevăzut să se realizeze, din care:	162	170	180	155
- personal de specialitate	108	116	126	95
- personal tehnic	4	4	4	40
- personal administrativ	50	50	50	20
2. Venituri totale, din care:	7264,83	55033	37852,80	9780
- venituri proprii	825,83	825	825	2576
- subvenții	6439	54208	37027,80	7204
3. Cheltuieli totale, din care:	7264,83	55033	37852,80	9780
- cheltuieli de personal, inclusiv	3329	4633	5096	6630

colaboratori				
- cheltuieli de întreținere	1935,83	2400	2638	2312
- cheltuieli pentru reparații capitale	2000	48000	30118,80	4
- cheltuieli de capital				
4. Cheltuieli pe vizitatorilor, din care:		Muzeul închis pentru reorganizare		Muzeul închis pentru reorganizare
- din subvenție	0,14		0,14	
- din venituri proprii	0,03		0,02	

d.2. date comparative de cheltuieli (estimări și realizări) în perioada raportată:

PROIECTE MEDII

.	PROIECT	TOTAL	2007	2008	2009
1	Strategii defensive si politici transfrontariene - STRATEG	778708	61547	255085	144933
2	Harta geofizica a Romaniei -GEOROM	43324	4500	17839	20985
3	Cercetari arheologice si prospectiuni prin mijloace optoelectronice -CARPO	145767	22385	93145	30237

d.3. gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției (%):

	2006	2007	2008	2009
Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției (%)	15,68	11,73	10,67	28,81
Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor (%)	63,23	65,87	65,89	74,14

NOTĂ:

Se anexează

- copie după Decizia nr. 39 din 08 august 2007
- rapoartele anuale din anii 2006, 2007, 2008.

Crișan Mușeteanu

Director General